

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

XXXVII. 78

Redakcija: GLENMORE 5-7281

PENKTADIENIS (FRIDAY) SPALIO (OCTOBER) 24 D., 1952 M.

Administracija: GLENMORE 5-7068

10 CENTŲ

IRANO IR ANGLIJOS DIPLOMATINIAI SANTYKIAI NUTROKO

Teheranas. — Britų atstovybė Irano sostinėje Anglijos vėliavą ir nuo durų nuėmė Anglijos herbą. Tai reiškia galutinį tarp Anglijos ir Irano diplomatinių santykių nutraukimą. Irano min. pirm. Mossadegh jau prieš savaitę paskelbė nutraukias su Anglija santykius, tačiau dar formaliai to nevykdė. Sakoma, jog dėlto, kad JAV pasiūlymų dar dėjęs pastangų nuo to žingsnio Iraną sulaikyti. Tačiau tos pastangos nepavyko, ir ministerio pirmininko žingsnį patvirtino ir visas Irano ministerių kabinetas.

Kada anglų atstovybės personalas išvyks iš Irano, kol kas dar nepranešta. Irano atstovas Londone paskelbė, kad jis su savo bendradarbiais išvyks per aštuonias dienas. Anglų interesus Irane sutiko atstovauti Šveicarija, o Irano Londone — Švedai.

Tuo pasibaigė 19 mėnesių trukęs ginčas dėl Irano naftos. Toliau derybos galės būti vedamos tik per tarpininkus, kuriais gal bus JAV. Tačiau ir jų ligišoliniai bandymai tarpininkauti nepavyko.

Iranas paskelbė, jog kol kas nutraukiami tik diplomatiniai santykiai, bet ne prekybiniai. Tačiau nemanoma, kad šiose

sąlygose galėtų prekybiniai santykiai tarp Irano ir Anglijos normaliai vystytis. Juo labiau, kad Irano vyriausybės atstovai pradeda jau kaltinti ir anglų prekybininkus Irane, jog tie taip pat įsikišę į politiką. Anglai paskatino savo piliečius skubiai apsispręsti, ar jie mano toliau Irane pasilikti, ar išvykti kartu su atstovybe. Kiek ten anglų firmų bandys toliau prekiauti, paaiškės artimu laiku. Tačiau tikra, jog ne visos ryšys tokiose neaškiuose sąlygose veikti ir imtis didelės rizikos.

Cia matome vieną iš 300.000 angliakasių, kurie meta darbą, nesutikdami su administracijos potvarkiu, kad būtų jiems sumažintas 21% naujo darbo sutarty numatytas atlyginimo pakilimas. Adm. ministracija paragino angliakasių unijos vadą J. L. Lewis priimti administracijos potvarkį ir pasiūsti unijos narius į darbą.

Korejos klausimas pirmoj eilėj

New Yorkas. — Jungt. Tautų politinis komitetas 51 balsu prieš 5 sovietinio bloko ir 4 susilaikiusius nusprendė Korejos klausimą rašyti į šios Jungt. Tautų visumos sesijos darbų tvarką pirmuoju punktu. Tuniso ir Maroko klausimai eina antruoju ir trečiuoju punktu. Sovietų siūlymas, kad pirmiau būtų apsvaistytas satelinės Lenkijos atstovo pasiūlytas planas Korejos karui baigti, atmestas 44 balsais prieš 5 ir vienuolikai susilaikius. Už Korejos klausimo pirmuoju punktu svarstymą balsavo ir anglai su prancūzais, nors jie ir buvo linke, kad tas klausimas būtų svarstomas po JAV prezidento rinkimų.

Valst. Departamento sekr. D. Achesonas padarys artimiausiu metu politinio komiteto posėdį platų pranešimą apie Korejos paliaubų derybas. Jis yra paruošęs pasiūlymą, jog būtų pritarta paliaubų derybų komisijos užimtai. Injai ir iš komunistų pareikalaua, kad jie priimtų Jungt. Tautų pasiūlytas karo paliaubų sąlygas.

T. LIE IMASI PRIEMONIŲ PRIEŠ AMERIKIEČIUS TARNAUTOJUS

New Yorkas. — Neseniai kongreso nariai iškėlė, jog tarp Jungt. Tautose dirbančių amerikiečių yra visa eilė nelajalių savo kraštui komunistų. Prasiidėjus jų apklausinėjimui, kai kurie McCarran komisijai atsiskė atsakyti į klausimą net, ar jie nešpinėja prieš JAV.

Dėl to Jungt. Tautų gen. sekr. T. Lie administracijos technikinę asistentą, į tokį klausimą nedavusį atsakymo, visai atleido, antrąjį pašalino nuo ligi šiol eity paregų ir kitus devyonis laikinai taip pat jų pareigose suspendavo. Jų galutinis atleidimas ar palikimas bus sprendžiamas vėliau.

Streikuoja 375,000 angliakasių

Savaitinis anglies nuostolis 10 milijonų tonų

Pittsburghas. — Spalio 20 d. sustreikavo arti 375,000 angliakasių. Priežastis — buvo sutarta algas pakelti dienai po 1,90 dol., o atlyginimų įstaiga sumažino priedus iki 1,50 dol. Lig šiol darbininkas dienai uždirbdavo 16,35, dabar nusitarta 17,85, o buvo sutarta 18,25. Dėl to 40 c. ir eina kova.

Vakarų Virginijoje streikuoja visa 115.000, Pensilvanijoje 86.500, Illinois visi 17.000, Kentucky 33.000, Indianio 8.500, Alabamaj 15.000, Ohio 12.000, Virginijoj 9000, Tennessee 2.000.

Streikinkai pareiškia, strei-

kas galys užtrukti iki pusės metų. Anglių atsargų tuo tarpu užteks dvim mėnesiam.

Darbininkų atstovai A'lyginimų Stabilizacijos įstaigoje pareiškia, jog atlyginimų sumažinimą priėmusi įstaigos narių dauguma susidariusi iš pramonės ir vartotojų atstovų, kurie į darbininkų reikalus pakankamai neatsižvelgė. Tačiau nutarimą priėmusi dauguma tvirtina, jog nutarimas priimtas atsižvelgiant ne į vartotojų ar pramonininkų, bet viso krašto reikalus. Toks atlyginimų kėlimas neleidžia vyriausybei sulaikyti infliacijos pavoju.

Kol kas nei pramonės atstovai, nei darbininkų unija kokių naujų žingsnių streikui likviduoti dar nesėmė. Savaitinis anglies nuostolis dėl streiko sieks apie 10,000,000 tonų.

SICLO JAV KOMUNISTUS REGISTRUOTI

Washingtonas. — Priešvalstybiniam veikmui kontroliuoti komisijos du nariai pareiškė, kad JAV kom. partija siekia Ameriką paversti sovietine respublika, ir dėl to jie kreipėsi į teisingumo departamentą, kad komunistų partijos narių sąrašai būtų įteikiami teisingumo departamentui ir kad būtų taip pat duodamos žinios apie jų pinigines pajamas. Komisija per 14 mėnesių darbo įsitikino, kad komunistų partija yra tik Maskvos agentūra.

PARAIŠKIMAI IŠGAUTI KANKINIMAI

Washingtonas. — Air Force Association paskelbė, jog komunistiniai kinkai du amerikiečių lakūnų kankinimais privertė padaryti neteisingus pareiškimus, kad jie Korejoje taip pat dalyvavę bakterologinio karo veiksmuose. Žinia liečia leitenantus J. S. Quinn ir K. L. Enoch, kurių bomboneis prieš buvo pašautas ties Siaurės Koreja sausio 13 d. Pulkinko J. J. Driscoll surinktomis žiniomis JAV karininkams priversti duoti neteisingus parodymus būvę panaudotos tos pačios priemonės, kurios buvo vartojamos prieš kard. Mindsentį ir amerikietį Vogeler.

AUSTRIJOS VYRIAUSYBĖ GRIUVO

Viena. — Spalio 22 d. griuvo Austrijos vyriausybė, kuri buvo pastoviausia Europoje, išilakiusi 7 metus. Priežastis — nesutarė katalikų liaudies partija su socialistais dėl biudžeto. Socialistai reikalavo įnešti į 1953 metų biudžetą per 15 mil. dol. viešosios gerovės reikalams. Finansų ministeris, katalikų liaudies partijos atstovas, su tuo nesutiko, nes tada biudžetas nebūs subalansuotas.

INDOKINHOJE PRANCŪZAMS NESISEKA

Indokinija. — Spalio 20 d. Vietnamo komunistai paėmė iš prancūzų antrą įsitvirtinimo punktą Indokinijos šiaurės vakaruose prie Kinijos sienos. Vietos miškingos, su tankiais negalima judėti. Dienos miglotos ir lietingos, lėktuvai negali veikti ar net pakilti. Thai konfederacijos, tos srities, kur kautynės vyksta, prezidentas pasakubomis sumobilizavo apie 10.000 prancūzams gelbėti.

Neramumų ir karo sukūstoj Indokinijoj prancūzų kariai stebi tolimoj Napalm bombų dūmus. Ten komunistų puolami kiti prancūzų kariai šaukėsi pagalbos ir lėktuvai atėjo jiems į paramą, prieš dabinius apmėtydami padegamosiomis bombomis. Paskutinėmis dienomis, staigiai prieš didėlois žėjomis puliti, prancūzai Indokinijoj patyrė žymių nuostolių ir turėjo užimti priešui kai kurias pozicijas.

Rinkiminės kampanijos metu New Yorke sutiktas partijos draugu, prez. Trumanas sveikinamas New Yorke valstybės demokratų pirmininko P. E. Fitzpatrick (kairėje) ir Brooklyn Borough pirm. J. Cashmore.

PRANCŪZŲ VYRAUSYBĖ SCHUMANUI PRITARIA

Paryžius. — Prancūzijos užsienių reikalų min. Schumanas ir krašto aps. min. Plevenas kreipėsi į Anglijos užs. reik. min. Edeną, prašydami paramos išgelbėti Europos kariuomenės sutarties, kuri numato įjungti Vokietiją.

Audrą prieš pavasarį pasirašytą sutartį sukėlė radkalsocializai. Jų pirmininkas Herriot žiūrėjo, kad šita sutartis leidžia atsistatyti Vokietijai kariuomenę, o Prancūziją suvaržo. Radkalsocialistų suvaržymas pačios sutarties galutinai neatmetė, tik pareikalavo pataisyti. Radikalsocialistai šioje kovoje remia komunistai, dalis de gaullistų, ir socialistai būtų patenkinti, kad sutartis būtų atidėta.

Laukiama diskusijų parlamente. Jeigu parlamentas atmes, tai sugrius ir pati vyriausybė. Min. pirmininkas Pinay pareiškė, kad vyriausybė palaiko sutartį sykiu su Schumanu.

Pacioje MRP taip pat eina kova. Partijos pirmininkas nori labiau išgelbėti vyriausybę negu europinę armiją. Tad jis patarė Schumanui atsistatydinti. Tuo tarpu frakcijos pirmininkas pa'arė neatsistatydinti ir laikytis tos pačios linijos už europinę armiją. Pats Schumanas reikalauja, kad parlamentas kuo greičiau imtųsi sutarties patvirtinimą svarstyti.

Triukšmas dėl sutarties Prancūzijoje kelia nerimą ir Vokietijoje. Pasisakymas prieš Vokietijos įtraukimą į Europos Vokietijoje nuotakas prieš prancūzus ir sunkina pacioje Vokietijoje sutarties patvirtinimą.

Amerikoj valstybės departamente ginčas dėl sutarties se-

kamas su nepasitenkinimu. Esą duota prancūzams surpast, kad su artis reikėtų išspręsti greitai, net lapkričio pradžioje. Jeigu ji bus atmesta, tai JAV atsizvelgs į tai, skirdama Europos pagalbos pinigų, ir pakeisiant: iš viso savo politiką Europoje.

Moskva čia metė paskutinę savo kortą, draugingumą su Prancūzija, kad tik sutrukdėtų sutarties patvirtinimą.

Iš Europos grizo laivyno sekretorius D. A. Kimball. Spaudos atstovams jis pareiškė, jog remias nusistatymą, kad būtų pasiepta į Tolimuosius Rytus daugiau visų ginčio rūšių karių ir Korejoj pagaliau pasiekta aiškos pergalės. Kalbėdamas apie padėtį Europoje, Kimball pažymėjo, kad "mes dar nesame išėję iš mūšio, bet pricky matyti vis aiškesnį šviesą."

KIEK AMERIKA PINIGŲ IŠDALINO

Washingtonas. — JAV prekybos departamentas paskelbė, kad JAV nuo 1945 m. iki 1952 m. liepos pradžios užsieniams pagalbos išmokėjo 35 milijardus dol., arba 11,3% visų savo to laikotarpio pajamų. Sovietai ir jų pakalikai nuo to laiko gavo 1 miliardą ir 191 milijoną. Iš vakariečių liūto dalį gavo Anglija — 25 milijardus ir 795 milijonus, toliau Prancūzija, Vokietija, Japonija ir Italija.

Apie trečdalis tos sumos yra paskolos, kurios turi būti grąžintos. Lig šiol Amerika a'gai gavo 3 milijardus.

BRITAI SIUNCIA KARIUOMENĘ Į KENYĄ

Kenya. — Į rytų Afriką, į Kenya, britai pasiuntė batalioną kareivių ir karo laivą naikinti Mau-Mau organizacijai, kuri per paskutines porą savaičių nužudė 43 žmones. Prie britų kariuomenės prisijungė savanoriai apie pustrėčio tūkstantio vietnių baltųjų gyvenojų, kurių ten iš viso esą apie 30.000. Mau-Mau organizacija turinti iki 200.000 narių. Jos tikslas išvyti baltuosius. Komunistų jų tarpe nepastebėta.

PASAULIO LIET. BENDRUOMENĖ

LIETUVIS RENKA SVEDAMS KULTūros ISTORIJOS MEDŽIAGĄ

Svedijoje gyvenęs žinomas mūsų tautotyrininkas Juozas Lingis jūrų muzėjų komiteto buvo pasiūstas į Karlskronos laivų statyklos rinkti žodinės medžiagos apie medinių laivų statytojus bei kitus amatininkus. Pramonėje išsivystant, jau nemaža amatų šnyko arba baigia nykti. Dėl to svedai susirūpinę surinkti tą krašto kultūros istorijai reikšmingą medžiagą, kol ji dar įmanoma

surinkti. J. Lingis per mėnesį laiko os medžių agos surinko nemažą pluoštą ir žada darbą tęsti toliau. Laivininkystės ir jūrų susisiekimo įstaigos šiuo darbu yra labai susidomėjusios. Malonu, jog svedai lietuvių mokslininką taip vertina, kad jam paveda net tokius svedų kultūros istorijos darbus.

Lietuvių kalba Lundo universitete

Kaip ir daug kur kitur, taip ir Švedijos universitetuose liuanistikos dalykai turi glausius prie slavistikos, kur ji vienu stipriausiu, kitur silpniau vysto. Geriau yra su liuanistika Lundo universitete, kur slavų ir baltų katedrai ir slavistikos institutai vadovauja prof. K. O. Folkas. Šis lietuviams gerai pažįstamas profesorius šiemet skaito ir lietuvių kalbos kursą ir turi keletą uolų klausytojų.

Paminėtina, jog prof. Folkas buvo pirmasis svedų kalbos lektorius Kauno universitete ir pats giliosios liuanistikos studijas. Jo disertacija lie Vygrių ežero vandenvardžius. Prof. Folkas kalba ir rašo lietuviškai.

Į JAV atvyko mariole Čiang-Kai-seko žmona. Oficialiai skelbiama, kad ji norinti pasigydyti ir applan-kyti gimines. Tačiau toji ketonė kalbėti ir politinių tikslų.

PASENĖ GINKLAI KOREJOJ

Washingtonas. — Du būvę JAV informacijos skyriaus karininkai "Look" žurnale pasakė, kad Korejoje amerikiečių karijai kovoja pasenusiais ginklais. Mini, kad pėstininkas šaudė iš šautuvo 1928 m., granatą vartoja iš pirmojo pasaulinio karo. Kulkosvaidis 1917-19 metų. Sabre lėktuvai atsilieka nuo sovietinių MIG. Sovietų mišrųsiai viena mylia toliau šaudė. Tai stebėna, turint žinias apie modernius ginklus, vartojamus Korejoje.

Taip pat du nauji imigrantai. Tos dvi beždžionės, atvežtos į Washingtono zoologijos sodą iš Gibraltaro, yra Gibraltaro gubernatoriaus dovaną JAV. Pažymėtina, jog šlap beždžionis Europoje nėra. Tik nežinia, nei kada, nei kaip jos įsikūrė Gibraltare. Kur joms rūpinasi anglų vyriausybė, nes yra pavojus, jog beždžionės Gibraltare išnykus, teksią iš ten kraustyti ir anglams.

Vos prieš trejus metus atvykęs iš Airijos į JAV Th. Dunleavy pasirodė kautynėms Triangle Hill. Jis sako, jog myli Koreją ir pasiryšęs dėl jos kovoti, bet nieko nenoris girti apie Korejos "politiką". Jam visa tėra tik karas.

DIENOS VEIDAI

Australijoje buvo susprogdinta atominė bomba. Jos gamyba ir sprogdinimas vyko Bill Penney priežiūroje.

Kai Penney atskrido į Singapūrą penkiasdešimties vietų lėktuvu, lydimas tik vieno keleivio, aerodromas buvo atitvertas nuo visų negeistinių svečių: prie viešbučio srovėjo iki aušų apsiginklavusi sargyba — taip kaip ir Londone nėra nė mūnisteris pirmininkas taip saugojamas kaip Penney butas priemiestyje.

Jau aštuoneri metai Penney Anglijoje nieko kito neveikia kaip tik rūpinasi savo "baby" — atominė bomba —, kurios gamybai išleista 2 milijonai svarų. Jis pats gauna algos 2840 svarų metams.

Bill Penney gimė prieš 43 metus Gibraltare. Parodęs didelių gabumų matematika iki 27 metų jau buvo matematikos profesorius. Karo metu jis gavo užduotį apskaičiuoti, kaip veikia oro bangos sprogdus bombai. Jis nustatė, kad, sakydam, žmogaus kūnas yra atsparus negu namai ar laivai. Jo tyrinėjimai buvo tiek svarbūs, kad Washingtono vyriausybė

BILL PENNEY

paprašė Londoną paskolinti jai Penney į Naująją Meksiką, kad apskaičiuotų bombos veikimą.

Kai bomba numetė į Hirošimą, lėktuve buvo vieni amerikona. Į Nagasakį buvo paimti ir du anglai. Tarp jų buvo ir Penney. Bombos veikimas jo nenustebino, nes ji veikė taip, kaip jis buvo išskaičiavęs. Kitas jo draugas, Chesire, buvo taip nustebintas, kad po bombardavimo jis virto kitu žmogumi. Jis šiandien eremitas, atsisakęs.

Penney buvo padarytas Jungtinių Tautų patarėju atominės energijos kontrolinei Komisijai ir Anglijos atominio tyrinėjimo šefu. Jis nerėškia jokių savo politinių įsitikinimų. Tik jis mano, kad atominio tyrinėjimo iniciatyva neturi būti išleista iš vakariečių rankų.

Kai Penney valdo Anglijos atomus, jo tėvas tebesodina ir tebeįsodina savo darže pomidorus. Apie atomus juodu nekalba nes buvęs feldfėbelis vis tiek nesuprastų kalbų apie tuos daiktus, kuriais garsus jo sūnus.

MIRTIES BAUSMĖ IR DVYLIK-MEČIAMS

Atkritus Titui, Sovietų Sąjungai dar priklauso mažytė Albanija. Tai svarbios strateginės reikšmės kraštas, kur bendras gyvenimo lygis žemas, kur dar iki mūsų laikų išsilaikė feodalizmo likučiai. Čia ir buvo tikama dirva albanų komunistams, kurie anuomet Tito reikiams, prieš 10 metų pradėjo savo veiklą. Tito partizanai padėjo sunaikinti Albanijos priešų ir vietinios komunistus įtvirtino valdžią.

Albanijos komunistų partijos vadas ir ministras pirmininkas, anksčiau buvęs vidurinių mokyklų mokytojas, Enver Hodža, įrodė savo "dėkingumą", nutraukdamas ryšius su Titu ir prisijungdamas prie Kremliaus linijos. Tai sukėlė komunistų partijos viduje skilimą. Pirmoji auka buvo vidus reikalų ministras Džose, Tito šalininkas. Jis ir kiti Tito bičiuliai buvo pakarti. Tada prisiminė komunistų partijos vadas ir ministras pirmininkas, kad tikroji Albanijos Jugoslavijos ginčų priežastis yra viena didelė albanų grupė, gyvenanti Jugoslavijoje priklausančiame autonominame Kosovo-Kolobien krašte. Jis ir kiti Tito bičiuliai buvo pakarti. Tada prisiminė komunistų partijos vadas ir ministras pirmininkas, kad tikroji Albanijos Jugoslavijos ginčų priežastis yra viena didelė albanų grupė, gyvenanti Jugoslavijoje priklausančiame autonominame Kosovo-Kolobien krašte. Jis ir kiti Tito bičiuliai buvo pakarti.

Norėdamas sustiprinti savo valdžią ir nugalėti šiuos sunkumus, Hodža griebėsi gana as-trių priemonių. Rugpjūtį mėn. buvo įvesta mirties bausmė už vaikams (rusų pavyzdžiu). Al-

AGITACINIAI TRAUKINIAI VAŽIUOJA PER LIETUVĄ

Kai vyko Maskvoje komunistų partijos suvažiavimas, tuo pačiu metu buvo norima visą kraštą ar kojų pastatyti. Visose mokyklose, fabrikuose, kolchozuose buvo susirinkimai, kurie turėjo pareikšti džiaugsmą, kad štai susirinko partija posėdžiui, kartu apsvaistomas ir penkmečio planas, džiaugtis, kad ten neužmirštama Lietuva. Džiaugtis, kaip paprastai pro ašaras, nes penkmečio planas numato Lietuvoje įkurti amblesnę pramonę ir jai atgabenti daugiau rusų.

Norėdami dar sustiprinti propagandą, Lietuvos geležinkelio politikinis skyrius ir geležinkelinių profesinė sąjunga išsiuntė keturis agitacinius traukinius, papuoštus partijos ir vyriausybės vadovų portretais, plakatais ir šūkais, raginančiais garbingai sutikti partijos suvažiavimą. Kiekvienas agitacinis traukinys turėjo vagoną — klubą, vagoną — skaityklą, gydymo — sanitarijos vagoną ir vagoną — parduotuvę. Vagonuose — klubuose geležinkelininkams, jų šeimų nariams ir netoli stočių gyvenantiems kolchozų darbininkams buvo rodomi fil-

mai: "Neužmiršime 1919", "Tarybų Lietuva", "Zvalgo žygis", "Pavojingas reisas". Taip pat rengiamos paskaitos, pasikalbėjimai, pranešimai partijos suvažiavimo temomis. Sovietinė spauda uo labai džiaugiasi, tik pamiršta, kad visa tai daroma krašto gyventojų pra-kaitu, kai jie patys skursta.

Lukiškių apylinkėje

Siaulių rajono vykdomojo komiteto pirmininkas J. Gu-reckis, paglostęs keletą kolchozų, kad jie laiku iškūle javus ir grūdus pristatė valstybei, užsiūlo Lukiškių apylinkės tarybą. "Ji iš esmės nesidomi, kaip kolūkiai nuima derlių, vykdo grūdų paruošas, deputatams neduodami jokie įpareigojimai" — rašo jis "Tiesoje". — "Todėl nieko nuostabaus, kad čia kolūkiai atsilieka, neorganizuoti s to grūdus valstybei." Pasirodo, kad visokie inspektorai, vizitatoriai važiuo, kontroliavo ir rado, kad šie

kolchozai veikia ir dirba gerai. Dabar apkaltinami ir jie, kad kolchozuose netvarka, kad pavėlino nuimti derlių ir iškulti.

Simno kolchozuose

Simno rajono kolchozų darbininkai parašė Stalinui net laišką, kad jie pasižada organizuoti nuimti derlių, iškulti ir laiku įvykdyti valstybinį grūdų paruošų planą. Atėjo laikai, kad buvęs ūkininkas, dabar ap-pes kolchozininku, turi rašyti pačiam "carui" laišką, kad štai, va, aš dabar pliausiu ir kulsiu tavo šlovei ir garbei.

Naujas metraštis

Valstybinė leidykla išleido "Žurnalų ir laikraščių straipsnių metraščio" 3 numerį. Met-rašyje yje suregistruojami svarbiausi respublikos laikraščiuose ir žurnaluose išspausdinti straipsniai. Gale pridėtas dar "Recenzijų metraštis". Jame sužymėtos periodinėje spaudoje per tam tikrą laiką pasiro-bėjusios knygos, kino filmų recenzijos, o taip pat spaudos ap-žvalgos.

Netvarka Kybartų kolchozuose

Kybartuose yra "Paryžiaus komunos" kolchozas, kurio trečiajau lauklininkų: tės brigadai vadovauja Stelmokaitis. Pernai pasėję žieminius rugius, šiemet prikūle 17-18 centerių grūdų iš vieno ha. Dabar šis kolchozas irgi pasirėngęs sėjai. "Tiesos" korespondentas nusiskundžia, kad tokių pavyzdžių brigadų Kybartų rajono kolchozuose maža. Vagonuose — klubuose geležinkelininkams, jų šeimų nariams ir netoli stočių gyvenantiems kolchozų darbininkams buvo rodomi fil-

"Šilupės" kolchozas turi dvi kuliamašias mašinas, tačiau kuliama tik viena. Bet ir ta per dieną prikūlia tik 3-4 tonas grūdų. Javų kūlimas iš sėklinių sklypų dar nepradėtas, ir sėklos kolūkis dar neturi. "Tiesa" rašo, "jei tokiais tempais kūlimas vyks toliau, tai tik žiemkenčių sėklai prikūli ir reiks 3-4 savaitių laiko.

Toliau nusiskundžia, kad blogai veikia mašinų stotis. Traktorininkas Maknavičius su "ChTZ-Nati" traktoriaumi per savaitę laiko suaria vos kelis ha dirvų. Traktorius nuolat genda ir dėl to ištisas dienas stovi be darbo, nes Kybartų mašinų stotis laiku jo nesutai-so.

Kitame, Juliaus Janonio vardo, kolchoze blogai vyksą kūlimas. Atvyko blogai paruošta mašina, su netinkamais sietais. Nors mašinų stotis yra už pusės kilometro, tačiau šis mašinos trūkumas visą dieną nebuvo pašalintas.

Puolamas "Aušros" kolchozo pirmininkas, kam jis nieko nedaro ir leidžia dirvom pūdimauti.

banijos teisingumo ministras pranešė, kad naujasis baudžiamasis įstatymas numato griežtas bausmes visiems tiems, kurie mėgins pasipriešinti valdžiai. Kiekvienas asmuo, kuris bus apkaltintas priešvalstybine veikla, valdžios turto gadinimu, ūkio sabotavimu, bus baudžiamas mirties bausme, pradedant nuo 12 metų amžiaus. Naujasis įstatymas numato paragrafus ir tiems, kurie bus priešingi Sovietų Sąjungai. Ir jie bus baudžiami mirties bausme, taip pat ir 12 metų laikai. Įstatyme pasakyta, kad visi, nusikaltę savo veikla prieš komunistinę tėvynę, turi būti išrauti su šaknimis.

Umedžiūtė

Lipimui
... naudojame kopėčias

Taupymui
... naudokite Taupymo Banką

Teisinga yra pasirinkti kiekvienam darbu tinkamą įrankį, taip pat teisinga yra pasirinkti banką specialiam reikalui.

Nėra geresnės vietos pinigų taupymui, kaip vienas iš 188 Massachusetts Taupymo Bankų. Šie stipriais tarpusavio ryšiais sujungti bankai buvo įsteigti specialiai taupyti pasiryžusiems žmonėms ir eilei generacijų įrodė, kad su a-pymų išmokėjimais šeimoms neša laimę ir už-tikrinimą.

Kiekvienas Massachusetts Taupymo Bankas yra tarpusavio pagalbos institucija. Tai reiškia, kad bankas nėra akcininkų bendrovė, bet visa-pelną, atskaitęs išlaidas, atsargos kapitalą ir taksus, grąžina įmokėtojams, kaip dividendus.

Daugybė Massachusetts žmonių savo pinigus deda į Taupymo Bankus, mažiau nei į kitas taupymo institucijas.

Taupyti Taupymo Banke yra patogų, malonu ir saugu. Kiekvienas jūsų padėtas doleris yra pilnai apdraustas pagal Massachusetts valstybės įstatymus.

Norėdamas rasti artimiausią Taupymo Banką žiūrėk tarp bankų vardų užrašą "Savings Bank" arba "Institution for Savings."

Jūs galite atidaryti taupymo sąskaitą ir vie-nam doleriui.

Visi indėliai apdrausti pagal Massachusetts valstybės įstatymus.

The
SAVINGS BANKS
of Massachusetts

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

	Domestic yearly	Foreign yearly	Domestic yearly	Foreign yearly
Brooklyn, N. Y.	\$5.00	\$5.50	Amerikoje metams	\$5.00
Half year	\$3.00	\$3.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Foreign	\$5.50	\$6.00	Pusl metų	\$3.00
			Užsienyje	\$5.50

Stralpenius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuofūra. Nenaudoti stralpeniai saugomi ir gražinami tikslai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti stralpeniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

DIEVAS NEMIRĖ

ROMOJE šv. Petro aikštė spalio 12 d. buvo kupina tikinčiųjų. Į juos ir per jų galvas į visą pasaulį kalbėjo Pijus XII, kivesdamas į kovą prieš Bažnyčios ir žmonijos priešą. Jums nereikia pasakyti — kalbėjo šv. Tėvas — kas yra tas priešas ir jį koki rūba jis įsivelka. Tai tarš, Pijus XII kalbėjo apie tuos, kurie nori išjungti Kristų iš viešojo gyvenimo; kurie "stengiasi, kad Kristus būtų svetimas universitetuose, mokyklose, seimose, teismuose, įstatymų leidimo įstaigose, tautų pilnatyje, kuri sprendžia karo ir taikos klausimus."

Priešas — kalbėjo šv. Tėvas skardžiu ir aiškiu balsu — pirmiausia skelbė norįs Kristaus, bet nenorįs Bažnyčios; toliau jis tvirtino norįs Dievo, bet nenorįs Kristaus; pagaliau pasigirdo deieviškas šaukimas: Dievas mirė, — ir net burnojimas: Dievo niekada nebuvo... Ir dabar mes regim pastangas — kur ir ekonomiką, teisę, politiką be Dievo, be jo šviesos ir tikėjimo.

Kai popiežius pakėlė balsą į tikinčiuosius: ar jūs norite būti šitos šviesos šaukiais, tikėjimo apaštalais, aikštė plačiai nuaidėjo: taip. Ir toliau šv. Tėvas dėstė dvasinio atsinaujinimo reikala; skelbė reikala, kad programos sutaptų su jų skelbimų asmeniniu gyvenimu ir veikų visuomenę pavyzdžiu darbe ir žaidime...

Šv. Tėvos kalba reškia ne ką kitą kaip įspėjimą, kad kelias į Kristaus karalystę vis žiauriau užverčiamas ir išstatyti prie jo gundymai, kurie turi nuvesti į šalį.

Gundymas, kad viešajame gyvenime Kristui nėra ko veikti; kad jis paslėktų uždarytas kielike, bažnyčioje, na, dar klebonijoje; bet pastaruoju atveju klebonija nuo tikinčiųjų turi būti atverta vielom. Tas gundymas dangstomas tolerancijos, neutralumo, liberalizmo skraistėmis ir palaikomas tyčiom tam reikalui sudarytom tradicijom. Jos tikslas — nukreipti akis nuo Dievo, kad jis būtų užmirštas.

Gundymas, kad Dievo vardas būtų įsileistas į iškilmingas prakalbas, net priešais būty tvirtinama šv. Rašto prisilietimu ir kitom formom; dėl akų įsileisti į viešąsias pareigas dar vieną kitą žmogų, kuris neša su savim Kristaus vėliavą, bet neneša Kristaus gyvenimo. Tai turi rodyti jau užtenkamą palankumą Dievui ir uždengti nuo žmonių akių, kad krikščioniškojo gyvenimo turinui durys į viešąjį gyvenimą uždarytos. Šio gundymo tikslas — nukreipti akis nuo Dievo karalystės tikrosios prasmės.

Pijus XII kalba iš naujo paragina kreipti akis į viešąjį, valstybinį gyvenimą ir tarptautinius santykius: eikite į jį, Dieve... Gerai, kad programos jį skelbia. Bet programos nevaikščioja. Jas nešioja žmonės. Gyvasis žmogus turi spinduliuoti programų tiesom — skelsti Teisingumą ir Meilę kitų žmonių atžvilgiu.

Tai yra tikrasis kelias, kuriuo Dievo karalystė atnešama į gyvenimą ir kurio ji daros priimtina visiems, kas turi geros valios.

Juo daugiau gyvųjų žmonių, juo daugiau Kristaus minimų garstyčios grūdų, juo bus aiškiau, kad Dievas nemirė, kad Jis karaliauja.

TEISEJAS MAGUIRE APIE TAUTINIŲ GRUPES

Teisėjas Edward Maguire, New Yorko "Volunteers for Stevenson" pirmininkas, yra žinomas savo veikla su tautinėmis grupėmis ir yra asmeniškai susibūliavęs su daugeliu vadovų ir žymių asmenybių.

Teisėjas Maguire yra nepaprastai daug nusipelnęs darbo ir administracijos reikalų tvarkymo srityje ir išsprendęs daug pramonės srityje kusių ginčų, įtakos daugelio amerikiečių, ypač tautinių grupių, gyvenimui ir gerovei. Jis taipgi yra vadovavęs keletui sėkmingų politinių kampanijų ir du kartus pirmininkavęs komitetui, dirbusiam senatoriaus Herbert H. Lehmano rinkimuose.

Kaip New Yorko "Volunteers for Stevenson" pirmininkas, jis tautinių grupių spaudai yra išleids pareiškima, kuriame sako:

"Savo gyvenime esu turėjęs vienintelę ir retą progą ir privilegiją susitikti ir susibūliuoti su daugeliu tautinių grupių spaudos redaktorių ir leidėjų, kurių didžiulius nuopelnus JAV gerovei ir demokratijai ne tik vertinu, bet tiesiog aukštinu.

Per visą tą laiką nėra buvę nė mažiausio atsitikimo, kur bebūtume buvę susitikę, ranka rankon dirbdami, kad kiekvienas jų nebūtų atlikęs daugiau, negu privalėjo padėti Amerikai jos kelyje į pažangą ir demokratiją.

Labai ryškiai prisimenu jų didžiulius nuopelnus demokratijai I ir II pas. karų metu, kai mūsų civilizacija buvo pavojuje. Dažnai esu su jais bendradarbiavęs tos ilgos ir didžiulės kovos metu, ir stebėjau jų darbo didžiais vaisiais, kurių jie pasiekdavo, dažnai net patys aukodamiesi.

Šiandien mes vėl esame bendradarbiai didžiuliam darbe, kurio tikslas yra reikalingas apsaugoti mūsų demokratiją, mūsų pažangą ir gyvenimo būdą, kuriame redaktoriai ir leidėjai turi tiek daug įtakos. Tai gali būti atlikta tik tuo atveju, jei mes gubernatorių Adlai Stevenson išrinkime prezidentu sprendžiamuosiuose lapkričio 4-os dienos rinkimuose.

Todėl mes įkurėme organizaciją, pavadintą "New Yorko (nukelta į 5 pusl.)

IŠRINKITE TINKAMIAUSĮ VYRĄ! BALSUOKITE UŽ STEVENSONĄ!

TODĖL, nes:

STEVENSON

užtikrina mums gerovę ir darbą

STEVENSON

pagerins civilio žmogaus gyvenimą.

STEVENSON

įves naujų gerų atmainų

STEVENSON

sutvarkė respublikonų tinkamą Illinois valstybėje, todėl pasitikiame, kad jis ausaugs ir mūsų federalinę vyriausybę nuo niekadėjų būdamas gubernatorium, rėmė lygias teises, tai jis jas rėms ir būdamas prezidentu

STEVENSON

STEVENSON

buvo neprivilegiuotųjų užtarėjas, už teisingumą jis kovos ir toliau

STEVENSON

neapkenčia karinių avantiūrų ir todėl labiausiai stengsis suteikti mums taiką, laisvę ir saugumą

STEVENSON

yra pats tinkamiausias vyras vadovauti Jungtinės Amerikos Valstybės ir padėti laisvajam pasauliui kovojant prieš komunizmą

STEVENSON

dės pastangas išlaikinti visas pavergtas tautas be ypatingų aukų iš mūsų ir anų pusės

ADLAI E. STEVENSON

STEVENSONUI mes galime patikėti mūsų kelią į

TAIKĄ, TEISINGUMĄ IR SAUGUMĄ! UŽ GERESNĮ GYVENIMĄ VISIEMS!

lapkričio 4 d. balsuokite už STEVENSONĄ

NEW YORK VOLUNTEERS FOR STEVENSON 399 Madison Avenue, N. Y. C. MUrrayhill 8-7500.

NE MOKSLO, BET PATYRIMO METAI

RADIO VAIDINIMAS

Is vokiečių kalbos išvertė J. LUKOŠIUS

2

FIPSAS: Jau jis čia.

KURTAS: Ar tu nori važiuoti?

FIPSAS: Ne, jis dar čia kiek pastovės.

KURTAS: Ar tu turi bilietą?

FIPSAS: Kas per klausimas. Ar manai, kad visi tie rusai, kurie traukiniu važiuoja, turi bilietus? Tačiau pasakyk, juk tu alkanas, ar ne,

KURTAS: Taip.

FIPSAS: O Heincas ir tavo motina taip pat?

KURTAS: Ar tu galvoji į maisto vagoną išlaužti?

FIPSAS: Nesąmonė, tokių dalykų šitame traukinyje nėra. Be to, tai būtų per daug pavojinga. Jie tuojau šauna.

KURTAS: Tai ką?

FIPSAS: Aš žinau, kur yra kiaušinių, duonos sviesto, kumpių, visko, ko tik nori.

KURTAS: Ar tu esi ten buvęs?

FIPSAS: Ne aš, bet mano

draugas. Jis pilną krepį paragabeno.

KURTAS: Veltui?

FIPSAS: Už pinigų gali kiekvienas gauti.

KURTAS: Išlaužė?

FIPSAS: Tas galima ir čia.

Dėl to toli važiuoti nereikia.

KURTAS: Tai kaip jis gavo?

FIPSAS: Elgetaudamas. Visiškai paprastai ir padoriai prisielgetavo.

KURTAS: Juk tai draudžiama.

FIPSAS: Tik čia, bet ne Lietuvoje.

KURTAS: Lietuvoje?

FIPSAS: Tu visiškai telsingai nugirdai.

FIPSAS: Bet tai juk toli.

FIPSAS: Tik ne traukiniu. Pėsčiomis reiktų tapnoti ilgoką laiką. Ūkininkai ten puikūs: jie duoda visko, ko tik nori.

KURTAS: Ar tu ten jau esi buvęs?

FIPSAS: Aš nebuvau, bet buvo mano draugas; aš gi tau

jau sakiau. Tu turėtumei jo krepį pamatyti. (Tolumoje šūviai, abu klausosi).

FIPSAS: Ar tu žinai, kas ten dedasi? Kodėl jie taip šaudė?

KURTAS: Tikriausiai pratimai; lavinasi.

FIPSAS: Aš taip pat manau; bepratindami keletą ir nušauk. Žiūrėk tik, traukinys apsupamas. (Tolumoje šauksmai).

Taip daro jie visada: tie, kurie yra viduje, nebegali išeiti, o kurie lauke — negali įeiti.

KURTAS: Jei nori važiuoti, turi pasiskubinti.

FIPSAS: Kaip tik ne: aš turiu palaukti. Turiu laukti, kol traukinys pradės eiti, o tada vienu šuoliu... — Sakyk, kodėl tu nenori važiuoti drauge?

KURTAS: Aš?

FIPSAS: Nagi.

KURTAS: Negaliu.

FIPSAS: Kodėl negali?

KURTAS: Aš turū čia likti.

FIPSAS: Kodėl?

KURTAS: Dėl motinos — ji serga.

FIPSAS: Kaip tik dėl to turi važiuoti. Ką tu galvoji: kai tavo motina gaus duonos ir lašinių užvalgyti, tuojau pagys.

KURTAS: Bet ji nežino...

FIPSAS: Rytoj vakare mes jau būsime grįžę. Ir ką tu manai, kō mes parsivešime!

KURTAS: Apie tai aš turiu jai pranešti.

FIPSAS: Traukinys tuoj iš-

eina, nebesuspėsi. O kitas traukinys eina tik rytoj vakare.

KURTAS: Tada važiuojame rytoj.

FIPSAS: Klausyk, man rodos, kad jau pradės judėti. Žiūrėk, eik šen.

(Traukinys artinasi šnypsdamas, leisdamas garą; darda raliai, ritmiškai dundėdami).

Vos tik garvežiui pravažiavus šoko arba jaunuoliai ant traukinio pakopos, paskui ant buferio ir nuo jo — ant vagono stogo. Ten jie nebuvo vėlini: jie ten surado jau užsikrausčiusius senesnio amžiaus vyrus su žmona. Neišaiškinamu būdu jie ten pateko. O prie jų gulėjo ir visu kūnu prie vagono stogo spaudėsi, kad tik nepastebėtų milicija, sovietų majoras. Lietaus lašai kapojo veidą, todėl jie nugaromis atsiskuko važiavimo kryptimi, pasistatė apykakles, o rankas paslėpė kišeniuose. Abu senukai sėdėjo viens prie kito prisiglaudę kaip paukščiai: tylūs, nejudėdami, lyg koks slapstas laukimas, neįsakytas sutarimas būtų juos čia prirakinęs. Ant kitų vagonų stogų taip pat sėdėjo žmonės, daugiausia vaikai. Kai kurie mojavė, pažinę viens kitą... (Važiuojančio traukinio garsai mažėja). Vėliau joje trumpam laikui

sustojo. Buvo pakeistas traukinys ir pareikalauta, kad žmonės nuo stogų liptų žemyn.

(Tolimi garsai: Davaj, davaj!).

KURTAS: (nervškai) Eik, mes turime kraustytis!

FIPSAS: Tik ne į peroną; ten jie mus tikrai pačups.

KURTAS: Į kitą pusę.

FIPSAS: Bėgame ten prie tvoros. Nebijok, jie nešauna. Greitai!

Jie movė pro sargybinius ir pasiekė tvorą. Paskui, pabėgę dar gerą galą, atsigulė ant žemės. Iš ten jie stebėjo, kaip kai kurie žmonės iš traukinio buvo jėga ištempiami, o kiti nusivedami. Keistu būdu tai paleitė tik nedaugelį, daugumojė tik senesnius, nes jaunieji staiga pradingo. Sargybiniai ištraukė dar keletą žmonių iš po traukinio, o po to traukinys vėl pradėjo judėti. Fipsas ir Kurtas, pribėgę prie traukinio, tik susikauptė lemiuamam šuoliui, staigiai pasispyrė ir nukrito ant vagono pakopos. Iš ten jie tuojau užlipo į viršų. Nustebė, kai apsižiūrėję vėl išvydo sovietų majorą ir senųjų porą. Jie tylūs sėdėjo šalia, lyg kad niekur nieko nebūtų atsitikę.

Pamažu temo. Naktis savo skraistėmis uždengė žemę, ir žmonės ant stogų pradėjo šalti. Juos kankino alkis; didėjo nuovargis, ir jie turėjo panaudoti

paskutinius savo energijos ir atsparumo likučius, kad neužmigtų. Kas užmigo, su tuo buvo baigta. Januoliai tai pastebėjo iš rusų karininko. Nuovargis jį nugalėjo: jo sudribusio kūno siluetas darėsi vis mažesnis ir mažesnis, beveik nepaspaus ebi-

mas. Staiga vyras palinko į šalį, ir, kai jie norėjo pašokti ir jam padėti, buvo jau pervėlu: jis nuvirtė nuo stogo taip tyliai, kad pasilikusieji jokio balso neišgirdo.

Įsirutis. Ir vėl kontrolė. Medžioklė prekių stotyje, laimėngas išokimas į kitą traukinį. Specialus traukinys į Maskvą per Kauną. Dešimt valandų kelionės, dešimt valandų drebėjimo, baimės ir nusiminimo, dešimt valandų alkio, be užtat dešimt valandų godžios vilties dėl kėsnio duonos, dešimt valandų pasismaguriavimo būsimu džiaugsmu ir malonumais.

FIPSAS: Kurtai?

KURTAS: Na?

FIPSAS: Ar tu matai?

KURTAS: Ką?

FIPSAS: Ten, tuos senius

ant gretimo stogo.

KURTAS: Matau.

FIPSAS: Ko tu?

KURTAS: Ar mes tuoj busime Lietuvoje?

FIPSAS: Iš tikrųjų jau turėtume ten būti. Išlipsime Kau-

ne.

KURTAS: Fipsai!

FIPSAS: Kas tau?

KURTAS: Rytoj vakare mes nespėsime grįžti namo.

FIPSAS: Na, kad ir taip.

KURTAS: Tikrai nespėsime, Fipsai. Tai pertoli.

FIPSAS: Tik palauk, po pirmo kiaušinio tu kitaip galvosi.

KURTAS: Ar tu tikrai žinai, kad mes ką nors gausime?

FIPSAS: Tikrai.

KURTAS: Ar tu esi jau čia buvęs?

FIPSAS: Aš tau jau du kartus sakiau, kad nebuvęs, bet buvo mano draugas. — Aš norėčiau žinoti, kaip tie du seniai įstengė ant traukinio užsikrauti. Per kontrolę jie taip pat pralindo. Tai ne niekai. — Ar tau nešalta?

KURTAS: Šalta.

FIPSAS: Eik šen, imk nors trumpam mano švarką. Žiūrėk, vaikuti, dangus blaivosi. Kai būsime vietoje, švies saulė ir bus šilta.

Lietuva — tai lėta, kantri, rami Nemuno srovė. Pievos ir seni miškai, bekrasčiai laukai.

Lietuva — tai platus, iškaitę ir besispygą veidai, sienapiūtės, degtinė ir kumpiai, mešiškas gerasirdiskumas, prie krosnies senelis, darbštumas ir šykštumas. Eksportas kiaušinių, sviesto ir paukščių. Lietuva — tai pakraščio vasl'ybės tragedija.

(bus daugiau)

UŽTRAUKSIM NAUJĄ GIESMĘ

DAINŲ ŠVENTĖ HARRISONE. — DALYVAVO 10 CHORŲ IR 300 DAINININKŲ

Sekmadienį, spalio 19 d., Harrison, N. J., Jackson's Auditorium įvykusi New Yorko ir New Jersey apskričių lietuviškųjų chorų dainų šventė praejo su dideliu pasisekimu. Dalyvavo 10 chorų, viso apie 300 dainininkų. Publikos buvo tiek daug, kad negalėjo sėdėti visų sūpalpinti — dalis grįžo nuo durų atgal. Šia dainų šventę užbaigė 1950 m. pradėtas dainų švenčių ratas.

Visų šių dainų švenčių sumanytojas ir rengėjas yra muzikas Juozas Žilėvičius. Jis ir Lietuvoje 1924 m. VIII. 23-24 d. d. surengė pirmąją dainų šventę — Dainų Dieną. 1929 m. švietimo Ministerija pasiuntė jį į Ameriką čia rinkti, tirti ir puoselėti lietuviškąją muziką. Čia jis surengė pirmąją dainų šventę 1930 — Vytauto Didžiojo — metais. Didžiausia jo surengta dainų šventė įvyko Pasaulinės Parodos metu. Tada dalyvavo apie 300 dainininkų.

Skatindamas chorų veiklą ir skleidamas lietuviškąją dainą, jis ir sumanė šią

dainų švenčių ciklą.

Sutelkę jį New Yorko ir New Jersey apskričių lietuviškus chorų ir 1950 m. Elizabeth, N. J., surengė pirmąją dainų šventę. Antroji įvyko Bayonne, N. J., trečioji Paterson, N. J., ketvirtoji šį pavasarį Maspeth, N. Y., ir ši penktoji — paskutinė. Jos rengėjai buvo Harrison — Kearny, N. J., Sopulingosios Dievo Motinos parapijos choras, kuriam vadovauja Algirdas Kačanauskas, choro valdybos pirmininkė V. Kemėžytė. Jo rūpesčiu ir buvo sutelkti iš visų pusių choristai.

Dešimt chorų.

Šventėje dalyvavo šie chorai: Angelų Karalienės par. choras, Brooklyn, N. Y., vad. Pranas Dulkė; Apreiškimo parapijos choras, Brooklyn, N. Y., vad. Povilas Sakas; "Rūtos" radijo choras, Newark, N. J., vad. Algirdas Kačanauskas; Sopulingosios Dievo Motinos parapijos choras, Harrison — Kearny, N. J., vad. Algirdas Kačanauskas; sv. Kazimiero parapijos choras, Paterson, N. J., vad. Vincas Justas; sv. Mykolo parapijos choras, Bayonne, N. J., vad. Alfonsas Jakupčionis; sv. Petro ir Povilo parapijos choras, Elizabeth, N. J., vad. komp. Juozas Žilėvičius; sv. Trejybės parapijos choras, Newark, vad. Marijonas Bernotas; Tremtinių choras, Linden, vad. Jonas Čižauskas; Viešpaties Jėzaus Atsimainymo parapijos choras, Maspeth, N. Y., vad. Antanas Visminas.

Juos sujungė daina

Įvairūs šie chorai savo sudėtimi: vieni didesni, kiti mažesni, vieni labiau pasirengę, kiti mažiau, tačiau visi jie turi dainos entuziazmą, d'ij pasišventimą. Paprastai choruose vyrauja jaunimas, bet čia matėsi ir vyresnio amžiaus žmonių, kurie po kelias dešimtis metų išdainavo savo parapijos chorą. Šalia jų ateina jaunimas, čia gimes ir neseniai atvykęs.

Šventę pradėjo trumpu žodeliu Algirdas Kačanauskas, primindamas prieš 3 metus pradėtas dainų šventes. Jis pakvietė vietos kleboną kun. L. Voleckauską sukalbėti invokaciją. Jis pasveikino dainininkus šiltu žodeliu ir atkalbėjo šią malda:

— Apsaugok, Aukščiausias, mūsų mylimą šalį, kuri Tau rodo ištikimybę ir auksinę širdį, kurios keliai buvo papuošti gražiausiais Tavo ūganyje ženklais, — kurioje iš prakaito pa-

statyta Tavo garbei gražiausių ir puošniausių katedrų, skambėjo iš aidių Tavo garbei žodis. — Aukščiausias, ta brangi mūsų šalis kenčia ne už savo kaltes. Tai kodėl mūsų brangūs tėvynainiai šiandieną lieja nekaltas ašaras, sukaustyti geležiniais pančiais ir paversti vergais, ir balsus priešais tyčiojasi iš mūsų. — Aukščiausias Valdove, kuris valdai viską, pasigailėk mūsų brangios šalies ir grąžink jai laisvę. Marija, Tu Motina mūsų šalies, ištremsk tą baisų priešą; kaip Mykolas Arkangelas trenkė iš dangaus su pažeminimu Liuciferį, taip tu, Galingoji Motina Marija, trenk tą priešą iš mūsų brangios Lietuvos.

Atakirai pasirodė šie chorai: Sopulingosios Dievo motinos parapijos choras, Harrison-Kearny, N. J., sv. Mykolo parapijos choras, Bayonne, sv. Petro ir Povilo par. choras, Elizabeth, sv. Trejybės par. choras, Newark, "Rūtos" radijo choras. Jiems dirigavo jų vadovai. New Yorko chorai pasirodė karū, dirigavo Pr. Dulkė. Paskul — abiejų apskričių jungtinis moterų choras, diriguojamas J. Žilėvičius, ir vyrų choras, diriguojamas Alg. Kačanauskas. Pabaigoje — jungtinis mišrus choras, diriguojamas J. Žilėvičius; paskutinės dvi dainas: C. Sasnauskas — "Karvelėli" su soliste A. Skarulyte ir J. Žilėvičius — "Laisvės tėvynei" — dirigavo P. Sakas. Dainų šventė baigta JAV ir Lietuvos himnais. Baigiamąjį žodelį tarė J. Žilėvičius. Rengėjų vardu Al. Kačanauskas atskiru žodžiu uždarė dainų šventę.

Dainų entuziazmas

Programa buvo gana įvairi, įvairių muzikų kūrinių parinkti tinkamai. Reikia pasidžiaugti, kad buvo išpildyta ir gana sudėtingi kūrinių, kaip J. Žilėvičius — "Laisvės tėvynei" kuri pareikalavo iš dainininkų nemaža pastangų. Tiek pavieniuose choruose, tiek bendruose kai kur buvo jaučiamas nesusidainavimas, bet tai iš pirkto dainininkų entuziazmas.

Po programos Brooklyn, N. Y. tautinių šokių grupė, vadovaujama Jadvygos Matulaitienės, pasuko keletą tautinių šokių. Toliau publika nuotaikingai linksminosi, — šokiams grojo Joe Thomas orkestras.

Į naują darbą

Besidžiaugiant šia dainų švente, kurioje buvo vienas iš gražiausių šio rudens rengimų, noris pastebėti, kad tokiais atvejais rengėjai surastų geresnę salę. Ši Jackson's Auditorium šiai šventei netiko. Per žemą, neturi akustikos ir per mažą d'iesniam žmonių susibūrimui.

Nors ši šventė yra paskutinė iš J. Žilėvičiaus sumanyto ciklo, tačiau pačios idėjos — dainų švenčių — "uo negalima palaidoti. Reikia vėl planuoti, įtraukti dar daugiau chorų ir paversti kasmetine tradicija. Į tokias dainų šventes gali suvažiuoti ne tik New Yorko ir New Jersey apylinkių chorai; galima pasikviesti ir iš Philadelphiajos, Baltimorės, Bostono. Vieną kartą gali jos būti čia, kl'ą kartą kitur. Tas nebūtų taip sunku suorganizuoti. Tokių švenčių reiksmė būtų visokeriopai teigiama: skatintų chorų augimą, keltų jų lygį, skleistų dainos kultūrą ir palai-kytų lietuviškąją dvasią. Tegu šios 5 dainų šventės bus tik bandymai didelėm dainų šventėm!

P. J.

Dainų šventė Harrisone, N. J. Viršų kairėje — muzik. J. Žilėvičius diriguoja; dešinėje — šventės rengėjai ir dirigantai: virš. eilėje iš kairės: Alg. Kačanauskas, A. Visminas, P. Sakas, Pr. Dulkė, apat. eilėje iš kairės: J. Matulaitienė, J. Žilėvičius, V. Kemėžytė — mišrus jungtinis choras.

Nuotr. — Mazelio

DAMUŠIS PASITRAUKIA, ATEINA SUZIEDĖLIS

KELIOS MINTYS ATEITININKŲ FEDERACIJOS VADŲ PASIKEITIMO PROGA

Tremty atsidūrę ateitininkai jau dukart įvykdė savo vyriausiųjų organų rinkimus. Prie organizacijos vairo atsistoja jau antras jų vadai: Reino konferencijoj Vokietijoj juo buvo išrinktas inž. dr. Adolfas Damušis, šiais metais visame pasauly pasklidę ateitininkai korespondencijos būdu nauju vadu išrinko Simoną Suziedėlį. Ateitininkų Federacijos vadų eilėj juodu yra ketvirtasis ir penktasis — juodu eina po prof. Pr. Dovydačio, prof. St. Šalkausko ir prof. K. Pakšto; Damušį, išvykusį į Ameriką, pereinamuoju laiku Vokietijoje dar pavadavo prof. A. Maccinai.

Per tuos 40 metų, kai gyvuoja ateitininkai, jie nuėjo palyginti jau ilgą kelią. Iš vienos pusės jį puosia reikšmingi laimėjimai. Bet šalia šviesių sėkmės dienų jie pergyveno ir sunkaus negando naktų. Kiekvienas ateitininkų vadas turėjo ypa ingų savų rūpesčių. Nėra abejonių, kad pačiu nepastoviausiu ir netikriausiu metu Ateitininkų Federacijai teko vadovauti dr. Ad. Damušii. Praūžusio karo audros Europą sukrėtė iki pačių pamatų, o

Lietuvai atnešė nelaisvę ir vergiją. Tėvynėj neliko vietos tiems, kurie savo gyvenimo tikslą matė Dievo ir Tautos tarnyboj. Kas norėjo išvengti sunaikinimo, turėjo bėgti. Tuo būdu ir ateitininkai pasiliko be gimtosios žemės atamos ir be tėv šėdės židinio šilumos. Nė vienam nebuvo laisvų, kur kas nukeliaus ir kur kas prisiglaus. O kai prasivėrė emigracijos vartai — vieni atsidūrė Anglijoje ar Kanadoj, kiti rinkosi Vėnecuelą, Kolumbiją ar tolimąją Australiją, dar kitiems nusišypsojo Jungtinių Amerikos Valstybių dangorėžai ir t. t.

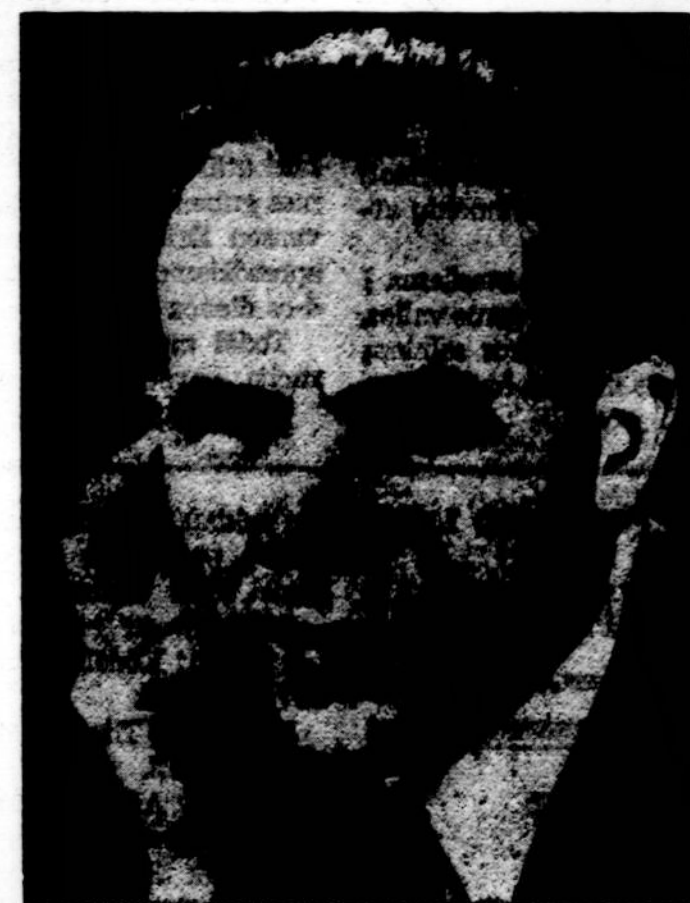
Ir visur ten, kur tik atsirado sąlygų susitikti bei susiburti, ateitininkai iš naujo organizavosi. Bet reikėjo ir vadovybės iniciatyvos bei pastangų. Federacijos vadai dr. Ad. Damušis nesigailėjo nei laiko, nei energijos ateitininkų veiklai duoti naujas formas, kurių reikalavo naujos sąlygos. Naujasis vadas ateitininkus randa jau suorganizuotus.

Ateitininkų veiklos linkmę nustato jų principai. Jie nesikeičia. Bet tremty ir emigracijoje teko susidurti su tokiais veiksniais, kurie ateitininkams

nebuvo pažįstami namie. Dr. A. Damušii teko įsikišti inkamiausio sprendimo ir čia. Vargu ar buvo kada nors lietuvių tauta atsidūrusi tokioj grėsmėj, kaip dabar — tėvynėj ją negalėjęs angiausiai naikina

bei nemalonumų. Todėl pvz. jo kova dėl lietuviškos mokyklos ir dėl lietuvių kalbos teisių joje ateitininkų istorijoj liks patučių garbingiausių įvykiu.

Dr. A. Damušis skelbė, kad abu pagrindiniai ateitininkų i-

Simonas Suziedėlis, naujai išrinktas Ateitininkų Federacijos vadas.

Nuotr. V. Mazelio

komunistinis okupantas, o emigracijoj nutautimas. Todėl ateitininkams tremtyje iškyla naujų ypatingų tautinių uždavinių. Jie ateitininkams buvo nurodyti: "Ir dabar mūsų tautai atsidūrus mirtiname pavojuje, ateitininkų kaip lietuvių pareigos dar labiau padidėjo. Kai tėvynėje yra užmušama bet kuri nekomunistinė mintis ir kai pagaliau net pats lietuvis masinių deportacijų būdu išraujamas iš jo tėvų žemės, tremtyje atsidūrusieji ateitininkai įsipareigojimus savo tautai turi vykdyti dar didesniu užsipyrimu ir tikslumu. Jų spartus vykdymas niekada dar nebuvo toks lemtingas kaip dabar" (pabrūkta mano) (Savu Keliu 5 nr.).

Dr. A. Damušii būdinga, kad jis visa tai, ką skelbė, pats savo pavyzdžiu ir vykdė. Jis nešleido j kompromisus, nesvyravo ir nepaisė priekaiščių

dešiai — katalikybė ir lietuviybė — ateitininkams yra lygiai brangūs. Jie negali būti atskiriami, nes yra kartu draugė suaugę. Katalikybė yra pagrindinis ateitininkų veiklos akstinas bei varyklis: "Ateitininkui-ei, sava tautos kultūra, jos tobulinimas bei ugdymas jau yra augstesnis žmogiškosios pasibetkuri nekomunistinė mintis ir kai pagaliau net pats lietuvis masinių deportacijų būdu išraujamas iš jo tėvų žemės, tremtyje atsidūrusieji ateitininkai įsipareigojimus savo tautai turi vykdyti dar didesniu užsipyrimu ir tikslumu. Jų spartus vykdymas niekada dar nebuvo toks lemtingas kaip dabar" (pabrūkta mano) (Savu Keliu 5 nr.).

Štai tos pagrindinės gairės, kurias dr. A. Damušis smagstė ateitininkų veiklos kelyje. O dabar prie vairo stoja naujas vadas. Darbas bus tęsiamas. Ir

BAŽNYČIA IR PASAULIS

● Popiežius kalbėjo apie didelį pavojų Romai. Spalio 12 d. suėjo 30 metų, kaip Italijoj katalikai vyrai sudarė atskirus Kat. Akcijos dalinius. Ta proga sv. Petro aikštėje buvo susirinkę arti 200,000 žmonių. Pijus XII, kalbėdamas iš balkono, pabrėžė, kad dabar Romai gresia didesnis pavojus, negu Atilos ir hunų laikais. Tada popiežius Leonas I Ailą atkalbėjo Romos nepulti. Dabar vienas popiežius nepajęjęs to padaryti. Reikalinga talka visų gerovės valios žmonių, kad būtų išvengta sušaukty.

● Pasaulio paaugukimo saktis. Spalio 31 d. sueina 10 metų, kaip popiežius Pijus XII paauguko pasaulį Reikalčiausios Marijos širdžia. Rysium su ta sukaktimi raginama atnaujinti pasiaukojimo aktus ir prašyti Dievo taikos: laisvės pavertiesiems, Rusijos asivertimo ir tautų susitaikymo.

● Lankėsi pas popiežių. JAV sekretorius laivyno reikalams Dan Kimball ir jo žmona spalio 9 d. buvo priimti privačioje popiežiaus audiencijoje.

● Perėjo į Katalikų Bažnyčią. JAV ambasadorius San Salvadora valstybei, buvęs metodistas, Angier Biddle Duke, priėmė katalikų tikėjimą. Praėjusio karo metu jis tarnavo gen. Eisenhowerio štabe (a deputy chief), vėliau perėjo į diplomatinę tarnybą. Katalikybė susidomėjo būdamas Ispanijoje.

● Laužo konstituciją. Kai kuriose Virginijos valstybės vietose neleidžiama katalikų

kunigams sustoti ir sakyti pamokslų. Tokį skundą iškėlė Richmond diecezijos m'sijų skyrius. Jis nurodo, kad gali tekti kreiptis į aukščiausiąjį teismą, nes religinę laisvę Amerikos konstitucija visiems garantuoja.

● Įventino 1,700 kunigų. Vašingtono vyskupas pagalbininkas John McNamara, šiomis dienomis švenčias 50 metų kunigystės ir 25 vyskupavimo sukaktis, yra iššventinęs daugiau kaip 1,700 kunigų.

● Vienuolės rūbus jau keičia. Pritardamos popiežiaus pageldavimui, kad vienuolių rūbai būtų suprastinti, kai kurios moterų vienuolių kongregacijos Amerikoje savo "raguotus ar vingiuotus habitus" jau keičia paprastesniais.

● Vašingtone mirė Manilos arkivyskupas. Atvykęs į George own kliniką gydytis, pirmasis Manilos arkivyskupas Babilis M. Reyes, filipinietis, čia mirė spalio 10 d. Laidoti išvežtas namo. Praėjusio karo metu jis daug nusipelnė Amerikai, kovodamas su japonais.

● Kinijoje du arkivyskupai ir du vyskupai mirė kalėjime, vienas arkivyskupas ir 14 vyskupų tebekalinami, vienas arkivyskupas ir 3 vyskupai yra namų arešte. Misionierių užsieniečių skaičius iš 5,400 sumažėjo iki 870. Daug jų ištremta, išvalkyta, žudyta. Nemaža dalis laikoma kalėjime. Trys milijonai kiniečių katalikų dabar gyvena labai sunkias tikėjimo persekiojimo dienas.

TEV. AUG. DIRVELĖ IR ŠV. ANTANO KOLEGIJA

Iškeliauja į pasaulį

5.

Studijos užsienyje

Paprastai visi didesni vienuolių ordinarai turi savo klierikams specialias savas seminarias. Pranciškonių Lie uvoje tokios seminarijos dar neturėjo (labai galimas daiktas, kad iki šiol jau būtų turėję), tad savo klierikus leisdavo studijuoti užsienio pranciškonių seminarijose. 1940 m. Italijoje ir Austrijoje jau studijavo 15 klierikų. Vilkaviškio seminarijoje, Lietuvoje, studijavo du, o kiti buvo dar šv. Antano kolegijoje, Kretingoje.

Broliai pagelbsi

T. Augustinas, būdamas išvažiavęs vienas metais (rodos, 1939) į Romą, į viso pasaulio pranciškonių suvažiavimą, buvo suradęs labai gerą ir prieinamą būdą išleisti savo klierikus į mokslus užsienyje be didelių išlaidų. Išsikalbėjęs su kitu kraštų pranciškonių, patyrė, kad kitų kraštų pranciškonių labai maža turėj kandidatečių ir paprastus brolius vienuolius, kad ten nesą kam dirbti paprastus vienuolio namų ir ūkio darbus ir kad jie turį ne samdyti darbo jėgą. Kai T. Augustinas pasisakė, kad pas jį esą priešingai, daugiau brolių, o mažiau tėvų-kunigų, (Lietuvos pranciškonių tuomet turėjo apie 70 brolių), tuomet tarp jų užsimezgė įdomios derybos. Susitarimo rezultatai buvo tokie: T. Augustinas galėjo siųsti į užsienio seminarijas savo klierikus, kur jie bus laikomi ir mokomi nemokamai, jei kartu iš Lietuvos atvažiuos toks pat skaičius brolių, kurie ten gyvens ir dirbs namų ir ūkio darbus, kokius jie būtų dirbę bet kuriame Lietuvos vienuolyne. Kai klierikas baigs studijas, bus įsventintas į kunigus ir grįš į Lietuvą, galės kartu grįžti ir brolis pranciškonas. Ši okiū būdu Lietuvos pranciškonių galėjo išleisti į mokslus visus savo klierikus ir, jeigu ne bolševikų okupacija ir karas, iki šiol pranciškonių būtų turėję kokį šimtą savų kunigų.

Bolševikai uždaro kolegiją

Bolševikų okupacija visus tuos planus vienuostelėjimu sugriovė, 1940 m. rugpjūčio 31 d. kartu su visomis kitomis privatinėmis ir vienuolynų laikomomis mokyklomis šv. Antano kolegiją buvo uždaryta, visi namai, visas inventoris, taip kruopščiai, su tiek vargo ir triuso, kaip skruzdžių, po mažą plytelę, po gabalėlį sunėsas, buvo atimtas ir patys pranciškonių.

Teisėjas Maguire apie tautines grupes

(Atkelta iš 3 psl.)

valstybės savanoriai už Stevensoną." Šios organizacijos tikslas — parūpinti veikėjų ir savanorių talkininkų, kurie savo laiką ir energiją paskirti tam, kad gubernatorių Adlai Stevenson būtų išrinktas JAV prezidentu, o tuo pačiu mums ir mūsų vaikams būtų užtikrinta šviesesnė ir saugesnė ateitis.

Mes įrengėme biurą įvairiose vietovėse, kuriose galėtų susiburti įvairių rasų, įkybų ir politinių įsitikinimų žmonės ir vieningai dirbti Stevenson rinkimų laimėjimui. Aš būčiau labai dėkingas, jei mano bičiuliai surastų laiko bent keletai minučių stabtelėti mūsų biure, kurio adresas toks: New York Volunteers for Stevenson, 399 Madison Ave., New York 17, N. Y. Tel. Murray Hill 8-7500.

A. MASIONIS

konai per 24 valandas iš savo namų išvaryti, net kryžius ant stogo nepaliktas, nes visuose vienuolyno namuose apsigyveno Raudonoji Armija. T. Augustinas buvo netrukus suimtas, įmestas į kalėjimą, o paskui išvežtas. Viskas atrodė kaip po didelio žemės drebėjimo ar gaisro.

Gelbstima žūstanti provincija

Lietuvoje atrodė viskas žuvę. Tuomet vienuolyno vadovybė puolėsi gelbėti savo brangiausį turtą, savo ateities žiedą — klierikus. Dviem tėvams ir 14 klierikų pavyksta slapta pereiti sieną ir pabėgti į Vokietiją. Jiems rūpinti ir Lie uvos pranciškonių žūstantią provinciją atstatyti vienuolynas deleguoja slapta į užsienį jauną, energingą, užsieniuose mokslus baigusį pranciškonių, paskutinį šv. Antano kolegijos rektorių T. Justiną Vaskį. Kaip jam pavyko visus užsienyje gyvenančius pranciškonus suburti šiaurės Atlanto, laisvoje Amerikoje, ir atkurti čia sugriautą šv. Kazimiero provinciją, tą skaitytojai puikiai žino iš lietuviškos spaudos ir daugelis net iš pačių pranciškonių pasakojimų.

Būdami Italijoje, tėvai pranciškonių daug padėjo į ten karo atbėkusiems lietuviams. Čia matome tremtinių tarpe T. L. Andriekį ir T. B. Grauslį.

BALTIMORE, MD.

40 Valandų Atlaidai

Spalio 19 d. šv. Alfonso parapijos bažnyčioje prasidėjo 40 valandų atlaidai. Dalyvauja daug žmonių. Kun. prel. L. Mendelio pakviesti tėvai pranciškonių L. Andriekius ir M. S. epa'is atvyko padėti bažnytinį darbą per atlaidus dirbti. Tai yra ne tik vietos kunigams palengvinimas, bet ir didelis parankumas tikintiesiems.

Lietuviškoje šeštadienio mokykloje

Jau galutinai susitvarkė šeštadienio mokykla ir varo jau pora savaitę savo darbą. Tuo tarpu lanko mokyklą 45 vaikai. Yra penki skyriai. Mokinia C. Surdokas, Al. Radzius, K. Bradūnas ir K. Dulys, kuris yra mokyklos vedėjas.

Krinta į akį gana mažas vaikų skaičius. Į lietuvių kalbos pamokas šeštadieniais ateina tik pusė tremtinių vaikų, kurie lanko parapijos mokyklą. Tai aiškiai parodo, kad rimta tremtinių dalis tik žodžiais labai patriotiški. Ne kartą patys garsiai smerkia kitus dėl savo tautybės nebranginimo, o patys nedaro visko, kas galima, savo vaikų tautiškumui išlaikyti. Yra dar blogesnė dalykų. Kai kurie tremtiniai, vienišai be rimto pagrindo, savo vaikučius siunčia į svetimtinių mokyklas, nors lietuvių parapijos mokykla čia pat. Iš tikro kokių ir keista, kai vaikučiai,

Kolegijos nuopelnai

Einant prie pabaigos, norisi pridurti, kad šv. Antano kolegija, gyvavusi ne pilnus 8 metus, turėjo nepaprastai didelės reikšmės ne tik patiems pranciškoniams, bet ir visai Lietuvai. Pranciškoniams ji davė daug jaunų, energingų kunigų, apie kurių darbus čia nėra reikalo kalbėti. Jie Amerikos lietuviams gerai pažįstami, ir jų darbai kalba už juos. Kadangi tie jauni pranciškonių yra lietuviai, su tokiu dideliu pasiaukojimu dirbė tuoj po karo lietuvių tremtinių tarpe Italijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, paskui, vos atvykę čia į Ameriką ir dar neturėdami padoringos pastogės patys, atgabendavo savo garantijomis kelis šimtus lietuvių ir dabar taip uoliai dirba lietuvių tarpe, saugodami senas ir kurdami naujas lietuviškos kultūros vertybes, tai jų visas tas darbas, aišku, turi nepaprastai didelę reikšmės Lietuvos atečiai.

Iš buvusių šv. Antano kolegijos mokinių, T. Augustino kandidatų, teologines studijas užsieniuose arba Lie uvoje yra baigę šie tėvai pranciškonių: T. Jurgis Gailiusis, T. Viktoras Gidžiūnas, T. Bernardinas Grauslys, T. Leonardas Andriekius, T. Modestas Stepaits, T. Benvenutas Ramanauskas, T. Klemensas Zalalis, T. Pranciškus Giedgaudas, T. Juvenalis Liauba, T. Jonas Adomavičius, T. Jonas Dyburys, T. T. Kęstutis Butkevičius, T. Aleksandras Žiubrys, T. Placidas Barisa, T. Ambrozijus Prakapas, T. Petras Baniūnas, T. Bartabas Mikalauskas, T. Steponas Ropolas, T. Liucijus Martušis (su T. Augustinu išvežtas į Sibirą), T. Vytautas Balčiūnas (gyv. Australijoje), T. Tarcijus Garbukas (gyv. P. Amerikoje) ir paskui inis bus greičiausiai, dar šiais metais įsventintas į kunigus čia, Amerikoje. Tai būsimasis T. Pijus Šrapnickas.

Buvo dar pranciškonių klierikų, kai kuriose Lietuvos kunigų seminarijose. Gal jie ten savo mokslus kaip nors slapta baigė, bet apie tai, aišku, jokiu žiniu nėra.

Kai kurie iš aukščiau suminėty tėvų pranciškonių baigė savo studijas užsieniuose labai sėkmingai, įsigydamis doktoratus, ir yra jau profesorius Europos, Kanados ir Amerikos aukštosiose mokyklose, kiti buvo iš Amerikos kviečiami į Romą užimti profesorų vietas, bet jie nepavadojami čia ir negalėjo išvykti.

Buvusiai šv. Antano kolegijos vadovybei ir mokytojams yra malonu matyti savo mokinius, išėjusius į gyvenimą su "okiais produktiniais darbais ir užimančiais aukštas ir atsakingas vietas. Čia malonu paminėti, kad iš Amerikoje gyvenančių tėvų pranciškonių buv. šv. Antano kolegijos mokinių T. Jurgis Gailiusis šiais metais buvo paskirtas šv. Kazimiero provincijos provincyolu, o T. Bernardinas Grauslys, T. Viktoras Gidžiūnas, T. Juvenalis Liauba yra arba buvę arba

T. Klemensas Zalalis, T. Pranciškus Giedgaudas, T. Juvenalis Liauba, T. Jonas Adomavičius, T. Jonas Dyburys, T. T. Kęstutis Butkevičius, T. Aleksandras Žiubrys, T. Placidas Barisa, T. Ambrozijus Prakapas, T. Petras Baniūnas, T. Bartabas Mikalauskas, T. Steponas Ropolas, T. Liucijus Martušis (su T. Augustinu išvežtas į Sibirą), T. Vytautas Balčiūnas (gyv. Australijoje), T. Tarcijus Garbukas (gyv. P. Amerikoje) ir paskui inis bus greičiausiai, dar šiais metais įsventintas į kunigus čia, Amerikoje. Tai būsimasis T. Pijus Šrapnickas.

Buvo dar pranciškonių klierikų, kai kuriose Lietuvos kunigų seminarijose. Gal jie ten savo mokslus kaip nors slapta baigė, bet apie tai, aišku, jokiu žiniu nėra.

Kai kurie iš aukščiau suminėty tėvų pranciškonių baigė savo studijas užsieniuose labai sėkmingai, įsigydamis doktoratus, ir yra jau profesorius Europos, Kanados ir Amerikos aukštosiose mokyklose, kiti buvo iš Amerikos kviečiami į Romą užimti profesorų vietas, bet jie nepavadojami čia ir negalėjo išvykti.

Buvusiai šv. Antano kolegijos vadovybei ir mokytojams yra malonu matyti savo mokinius, išėjusius į gyvenimą su "okiais produktiniais darbais ir užimančiais aukštas ir atsakingas vietas. Čia malonu paminėti, kad iš Amerikoje gyvenančių tėvų pranciškonių buv. šv. Antano kolegijos mokinių T. Jurgis Gailiusis šiais metais buvo paskirtas šv. Kazimiero provincijos provincyolu, o T. Bernardinas Grauslys, T. Viktoras Gidžiūnas, T. Juvenalis Liauba yra arba buvę arba

išnaudo paskirti vienuolynų viršininkais.

Abiturientų laidos

Be ankščiau suminėty T. pranciškonių šv. Antano kolegija išleido dar 4 abiturientų laidas. Iš jų šiandien jau yra gydytojų, inžinierių, pasauliečių kunigų, vaistininkų, dantistų, mokytojų, menininkų ir dailininkų. Kaip menininką tenka paminėti Paryžiuje gyvenantį ir Lie uvos vardą garsinantį skulptorių Antaną Moncij. Apie jį rašo ne tik pranciškonių, bet ir kita Europos spauda. Jo kūrinių iš parodų grobystė išgrobysti, ir jis nespėja pildyti jam duodamų užsakymų. Kai dainininką tenka paminėti Stasį Baranaušką, kuris skambia daina linksmino ir guodė savo tremties brolius Vokietijoje, lankė Anglijoje ir Kanadoje ir dabar dar tebelanko čia, Amerikoje.

Savo tikslą pasiekė

Baigiant paskutinius žodžius, tenka tik vieną dalyką labai ir labai apgailestauti, būtent, kad viso to negalėjo sulaukti ir pamatyti T. Augustinas Dirvelė. Bet jo gyvenimo tikslas iš dalies pasiektas. Daugelis tų, kurais jis taip pasitikėjo ir laukė jų būsimą pranciškonių misionierių, šiandien jais yra, o kurie to, kad ir labai norėdami, negalėjo pasiekti, tai ne T. Augustino kaltė. Savo tikslą pasiekusiems jis yra įdiegęs savo nuosirdumą, entuziazmą, darbo meilę ir ryžtingumą dirbti ir ištesėti, o tai yra tikras laidas, kad, vėl prisikėlus Lietuvai, jie atkurs Kretingoje sugriautas iš šniokiant šventoves ir tės T. Augustino ten pradėtus darbus su dar didesniu ryžtu ir energija. (Pabaiga)

WATERBURY, CONN.

Liet. Bendruomenės organizacinis gyvenimas juda į priekį. Solidarumo įnašus nariai moka neblogai. Atsiranda asmenų, kurie ne tik solidarumo įnašus sumoka, bet ir daugiau paaukoja Bendruomenės reikalam. L. Bendruomenės valdyba, darydama per radiją šeštadieniais pranešimus, padėkoja ir įnašus įmokėjusiems ir aukotojams. Tokius pranešimus L. Bendruomenės v-ba turėjo jau septynis.

Maironio minėjimą

ruošia L. Bendruomenė lapkričio 2 d. 3 val. p.p. Paskaitą skaitys prof. J. Brazaitis iš Brooklyn. Parapijos choras padainuos Maironio sukurtą dainą. Keleta dainų "Spildys kvartetas ir solistai. Šiame pirmame L. Bendruomenės rengime kviečiami visi waterburiečiai dalyvauti. Taip pat L. Bendruomenė nutarė ruošti Naujų Metų sutikimą Klubo svetainėje, 103 Green St. L. Bendruomenė kar-

tu su Tėvų Komitetu daug rūpinasi lietuviškais kursais šeštadieniais.

Scenos mėgėjų teatras

vadovaujamas dr. V. Šmulskio, režis. V. Vaitkaus ir dekor. K. Jetužio, labai gražiai dirba. Neseniai Brooklyne, N. Y., vaidino "Mokyklos Draugus", o spalio 25 d. tuos pačius "Mokyklos draugus" vaidins New Britaine, gi lapkričio 9 d. vyks' a vėl į Brooklyną, N. Y., kur Apreiškimo parapijos salėje suvaidins "Svetimas Plunksnas".

J. Waterbury vėl sugrįžo J. Kemėža su žmona ir įsijungs į scenos mėgėjų trupę.

Kun. J. J. Valantiejus, šv. Juozapo parapijos klebonas, spalio 19 d. dalyvavo Mar' anapolio Kolegijos rėmėjų seime.

Šv. Vardo draugijos visu tautybių vyrams pamaldos ruošiamos spalio 26 d. 3 val. p.p. šv. Stanislovo parapijos bažnyčioje. P. J.

CLEVELAND, OHIO

Clevelando lietuviams ir lietuviams Amerikos Lietuvių Bendruomenės Clevelando Laik. Organ. Komitetas pasirūpino sudaryti visas sąlygas Clevelando apylinkė suorganizuoti.

1. Spalio 26 d. 11:30 val. lietuvių salėje šaukiama pirmasis pirmosios Clevelando apylinkės susirinkimas šia darbų tvarka: 1. atidarymas, 2. pradžios rinkimas, 3. rinkimų komisijos papildymas, 4. apylinkės valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai, 5. susirinkimo deklaracija pasisakymai, 6. einamieji reikalai, 7. susirinkimo uždarymas.

2. Šiai apylinkėi tuo tarpu priklausio visi Clevelando ir jo priemiesčiuose gyvenant lietuvių, tad jie turi teltę susirinkime dalyvauti.

3. Rinkimuose dalyvauja ir gali 18 metų sulaukę.

4. Kandidatus į apylinkės valdybą ir kontrolės komisiją gali statyti kiekvienas renkamo amžiaus lietuvis ir Clevelando lietuvių organizacijos.

5. Kandidatai pasiūdomi raštu ir iš anksto. Šiam reikalui Rinkimų Komisijos nariai būdės: spalio 23-25 d. 6-8 val. po pietų lietuvių svetainėje ir rinkimų dieną nuo 10 val. lietuvių salėje.

Toliau viskas priklauso jau nuo jūsų. Todėl:

1. statykite kandidatus, 2. sutikite kandidatuoti, 3. atvykite į susirinkimą rinkti.

Susirinkime taip pat bus prisiminti už lietuvių tautos gerovę bei laisvę mirę ir žuvę lietuvių. Jų pagerbimo metu giedos Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas muz. Alf. Mikulskio.

Kai šiomis dienomis politiniai gyvenime pasitaiko įvairių nelauktų dalykų, tai nėra staigmena. Jei į rinkimine kampanija įtraukia ir amerikiečių meškėno gimnastis, Pietų Amerikos gyventojas kinkajou. Agituodamas už gub. Stevensoną, senat. Kefauver ta savo "peta" taip pat vežiojasi lauk, sudarydamas smalsuoliams nemazą įdomumą.

PUTNAM, CONN.

Moteryų konferencija

Lapkričio 2 d. Nekalto Prasiidėjimo Vienuolyno patalpose, Putnam, Conn. įvyksta Nauj. Anglijos Moterų konferencija. Konferencijos vedamoji mintis — Moteris šiandien ir rytoj. Kalbėtojais pakviesti Pasaulio Lie. Kat. Org. S-gos Dvasinis Globėjas Vysk. V. Brizgys, viena iš žymiausių katalikų moterų vadovių M. Galdikienė ir kiti. Mergaičių sekcijoj kalbės M. Avietienaitė.

Moterų konferencija prasiidės 11:00 val. pamaldomis, 12:00 val. bus pietūs, o 1:30 val. posėdis. Posėdžio metu meninė programą atliks mergaičių pensionatas.

J konferenciją kviečiamos visos Nauj. Anglijos katalikės mergaitės ir moterys, vietinės ir ateivės. Ypač kviečiamos dalyvauti buvusios ir esančios katalikės vadovės, atvykusios iš Europos. Norima aptarti šių dienų visoms katalikėms rūpimus klausimus.

Šią konferenciją sukviešti ėmėsi iniciatyvos Amerikos Liet. R. K. Moterų Sąjunga.

Mergaičių Ateitininkų

kuopai išsivokė naują valdybą: pirm. Danutė Vieraitytė, sekret. Danutė Vebelinaitė, kasininkė Ona Griganavičiūtė. Šįmet kuopa veiks pasiskirstiusi į tris būrelius: studentų, moksleivių ir jaunųjų ateitininkų.

Pašalinis pranešimas

M. Koriakov "Sielos išlaisvinimas"

"Kartais man atrodydavo, kad aš patekau į visai kitą pasaulį. Nuostatai ir dėsniai, kurie buvo "okay" sovietiniam pasauliui, dabar atrodė nevykę, absurdiški, barbariški ir juokingi." Taip Koriakov aprašo savo susitikimą su Vakarais, jų žmonėmis ir kultūra, apie kuriuos, gyvendamas Sovietuose, turėjo patį klaidingiausių vaizdą.

"Sielos išlaisvinimas" — tai atsiminimai, kuriuose jis pasakoja, kaip virto "nevozvraščenu" (negrįžėtu). Pirmoji jų dalis liečia antrąjo Pasaulinio karo pradžią. Autorius čia piešia neužmirštamus paveikslus iš Sovietų gyvenimo po pirmųjų karo mėnesių nepasisekimų. Frontas ir užfrontė grūva, o vyriausybė visiškai pametusi galvą. Pusiau lapkričio jau keturi milijonai Sovietų kareivių yra prieš nelaisvėje, Valdinia's automobiliais veždami į šeimas ir pasigrobtą valdinį turą, partijos pareigūnai, trestų direktoriai, atsakęgi valdininkai ir "aparatačikai" bėga.

Prieš savo akis matome maistingą ir neramią Maskvą tuo kritiku metu, kai vokiečių armija jau stovėjo prie raudonosios sostinės sienelės. Atrodė, kad jos likimas jau išspręstas. Tačiau įvyko kitaip.

Apie "stebuklą" prie Maskvos" jau daug rašyta. Tarp rusų emigrantų Maskvos išgelbėtojų dažnai laikomas generolu Vlasovas. Koriakovas turi savo, labai subtilią ir originalią pažiūrą į tą karinės laimės pasikeitimą, kuris pasireiškė 1941 m. gale. Po nematytų nepasisekimų ir "viršūnių" pakrikimo, sovietinis žmogus ne ikėtai suvokė, jog vyriausybė, kurios jis visuomet taip bijojo, iš tikro yra bejėgė ir kad Rusijos likimas yra tautos, o ne Stalino rankose. Šio dalyko suvokimas pažadino tautoje prieš savo kraštą istorinės atsakomybės jausmą. Nuotaikose įvyko grėžtas persilaužimas, ir kilo pasiryžimas kovoti ligi paskutinio šovinio. Atsirado įsikišimas, jog kovojama ne tik

su priešu, bet ir už geresnę ateitį.

Antroji "Sielos išlaisvinimo" dalis perkelia mus į 1944 m. Laiminti sovietinė armija užėmė Lenkiją ir įžengė į rytinę Vokietijos dalį. Tačiau Koriakovas, kaip korespondentas keliaujas kartu su armija, laimėjimais nesidžiaugia. Jis prisilegtas beprasmiško karo žiaurumo, nuo kurio daugiausia kenčia civiliniai gyventojai, o pirmoji eilė vokiečių moterų. "Vokiečiai sudegino Rusiją nuo Bugo ligi Volgos. Dabar ji rusai degino Vokietiją nuo Bugo ligi Elbės, nuo buvusio žiaurumo neatsilikdami savo žiaurumu."

Girtų kareivių laukinio siautimo ir moterų puolimo vaizdai visiems laikams įsirežia į atmintį.

Paskutinioji "Sielos išlaisvinimo" dalis pasakoja, kaip Koriakovas pasirinko laisvę. Karas pasibaigė, nutilo patrankos, tačiau nepasibaigė smurtas prieš žmogaus laisvę. Autorius paskutinę minutę pakliūva vokiečiams į nelaisvę ir, tiesiog stebuklo išvengęs sušaudymo, patenka pagaliau į Paryžių. Dabar jis Sovietų pasiuntinybės leidžiam laikraščio "Zinios iš tėvynės" redaktorius. Čia jis susipažįsta su senaisiais rusų emigrantais ir Vakarų kultūra. Ir tai, ką jis visuomet neaiškiai nufatė, dabar akivaizdžiai pamato. Visa, kas Sovietuose rašoma apie Vakarus — melas ir propaganda. Vakarų kultūra ne kapinė, bet gyvas kūrybinio įkvėpimo šaltinis. Religija — ne opiumas ir prietarai, o didžioji jėga, suteikianti sielai laisvę.

Iš šio dalykų suvokimo ir išaugo pasiryžimas nebegrįžti. Rizikuodamas gyvybe, Koriakov tai ir įvykdė.

M. Koriakov puikus pasakotojas. Jis pasižymi pastabiu žvilgsniu, išraiškia kalba ir rusiška meile paprastumui, kurį taip brangino Levias Tolstojus.

M. Koriakov "SIELOS IŠLAISVINIMAS", 372 psl., kainą \$2.75. Gaunama Chekhov Publishing House, 387 Fourth Avenue, New York 16, N. Y.

ATEITININKŲ METINĖ SVENTĖ

Rochester, N. Y.

Ateitininkų metinė įvykis

Rochester'o ateitininkai spalio m. 26 d. švenčia metinę sventę. Šventės programoje numatyta: prof. kun. Stasio Ylos paskaita ir koncertas. Koncerto programoje dalyvauja sol. J. Skiparytė ir G. Šalnierė. Koncertas ir paskaita prasidės 3 val. p.p. parap. salėje. Sekmadienį 11 val. sumą laikys ir pamokslą pasakys prof. kun. Stasys Yla. Koncertan ir prof. St. Ylos paskaiton kviečiami visi rochesteriečiai.

Šiuo metu Roches'erio ateitininkams vadovauja dr. Vl. Lelevičius ir sekr. El. Gernaskaitė.

— Veronika ir Petras Kajeckai spalio m. 24 d. švenčia 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvę. Malonu pažymėti, jog Veronika ir Petras Kajeckai yra susipratę lietuviai.

— Broniaus Budriūno vyrų kvartetas Rochesterin. Lapkričio m. 22 d. Rochesterin atvyksta žinomas Broniaus Budriūno vyrų kvartetas dalyvaus Lietuvos kariuomenės

šventėje ir koncerto metu išpildys naujai parengtą dainų programą. Lietuvos kariuomenės šventę rengia liet. karių Ramovės skyrius. Šiuo metu liet. karių Ramovėi vadovauja pulk. Pranas Saladžius.

— Liet. Radio Valandėlėi remti šiuo metu organizuojasi Liet. Radio Valandėlės Klubas. Sudarytas laik. komitetas iš: M. Ulinskaitės, d. l. L. Vilimo, Pr. Saladžiaus ir Šlapelio. Marija Ulinskaitė, Juzė Leonavičienė ir Ona Mockevičienė yra labai energingos Liet. Radio Valandėlės klubo narių verbuotojos.

— Lapkričio 29 d. Liet. Radio Valandėlė rengia šaunų linksmavakarį. Programoje labai daug įdomybių ir šokių.

— Juozas Batisa, buv. Klaipėdos geležinkelio buhalteris, pirmas užsisakė Liet. Enciklopediją.

— L. Enciklopedijos atstovas Rochesteris yra A. Sabaliauskas, kuris vadovauja Liet. Spaudos Atstovybei (251 Alphonse St., Rochester, N.Y.)

— Juozas Kaributas išlošė 6.000 dol. Pr. pavasarį akt. Juozo Kaributos vadovaujama dramos trupė mašinomis vyko gastroliai Westfield, Mass. Kelyje įvyko skaudi nelaimė. Alf.

LIETUVIŲ TARPĖ

• New Haven, Conn., šv. Kazimiero lietuvių parapijos metinė vakarienė ruošiamą spalio 26 d. parapijos svetainėje, 339 Greene St. Pradžia 6 val. vak. Paruošta skanių valgių ir gėrimų. Parapijos klebonas kun. A. E. Gradeckas kviečia visus parapijiečius į dalyvauti ir smagiai laiką praleisti, kartu paremti parapijos veiklą.

• Martynas Bolevičius, Waterbury, Conn., Poplar P. 25, mirė spalio 18 d. Palaidotas spalio 21 d. iš šv. Juozapo lietuvių parapijos bažnyčios Kalvarijos kapinėse. Paliko nuliūdusias dvi dukteris ir sūnų. LDS 5 kuopa šia proga reškia nuosirdžią užuojautą giminėms ir artimiesiems.

• Newark, N. J., yra susidaręs Tautų Išlaisvinimo Komitetas, į kurį įeina lietuvių, lenkų, slovakių, ukrainiečių ir vengrų atstovai, spalio 26 d. 2 val. p.p., Mosques theatre, 1020 Broad St., Newark, N. J., rengia viešą susirinkimą - mitingą. Kalbės New Jersey valstybės senatorius H. A. Smith, A. B. Lane — buvęs JAV įgaliotas ministras Lietuvoje ir dr. L. E. Dobriansky — tautų už geležinės uždangos pogrindžio judėjimo žinovas.

Visi kviečiami susirinkime dalyvauti.

TAUTŲ IŠLAISVINIMO SUSIRINKIMAS

Padrasinti pozityvią ir dinamišką JAV užsienio politiką, kuri suteiktų tikrą viltį išlaisvinti milijonus kenciančių žmonių nuo bedieviško rusiško imperialistinio komunizmo persekiojimo už geležinės uždangos.

Įvyks MOSQUE THEATRE

1020 BROAD STREET NEWARK, N. J.
Sekmadienį, 1952 m. spalio 26 d.

2 val. po pietų
Apie išlaisvinimo politiką kalbės:

H. ALEXANDER SMITH—

N. J. valstybės senatorius

ARTHUR BLISS LANE—

buvęs JAV įgaliotas ministras Lietuvoje, ambasadorius Lenkijoje ir autorius knygos "I Saw Poland Betrayed" (Aš mačiau išduotą Lenkiją)

Dr. LEV. E. DOBRIANSKY—

Tautų už geležinės uždangos pogrindžio judėjimo žinovas.

Ruošia: IŠLAISVINIMO KOMITETAS NEWARKE:
A. S. TRECIOKAS—lietuvių grupės p-kas, EDVARDAS BILINKAS, HARRY J. BURKE, VLADAS DILIS JUOZAS KRALKIAUSKAS, M. J. KOSLOSKI—lenkų gr. p-kas; J. G. PRUSA—slovakių gr. pirm., J. ROMANITION—ukrainiečių gr. pirm.; CHAS. EISLER—vengrų gr. pirm.

Džiakono vairuojamos mašinos sprogo padanga, mašina atsimušė į medį ir visiškai sudūžo, o joje važiuoję sunkiai sužeisti. Ypač sunkiai buvo sužalotas tos trupės vadovas akt. Juozas Kaributas. Juozui Kaributui prieš savaitę Roches'erio m. teismas iš apdr. kompanijos E'na priteisė 6.000 dol. Teko pa'irti, jog akt. Juozas Kaributas teismo sprendimu nepatenkintas, nes neapmoka jo gydymo ir kitų išlaidų.

— Liet. Spaudos Atstovybėje šiuo metu galima gauti: prof. M. Biržiškos Lietuvių Tautos kelias I d., Kastyčio — Kolektyvinę prausyklą, Lietuvos Valstybės Konstitucijos, Jurgio Jankaus — Paklydę paukščiai I ir II d., K. Pažeraitės — Nusidėjėlė, Aušrelė I d. ir daugelis kitų naujausių liet. knygų. Lietuvių Spaudos Atstovybė veikia sekmadieniais tuoj po trečiųjų mišių (apie 12 val.), žemutinėje parapijos salėje.

— Lietuvių kalbos pamokos normalių pamokų metu. Šiais metais šv. Jurgio liet. parapijos pradžios mokykloje lietuvių kalbos pamokos vyksta kasdieną po pusę valandos kiekvienoje klasėje — normalių pamokų metu. Liet. kalbos pamokas lankančių vaikų tėvų komiteto vadovauja trys energingi vyrai: St. Poškus, Jurgis Valiukevičius ir Juozas Vėsa. A. Sabaliauskui nebegalin' toliau dėstyti lietuvių kalbą, mokytoja pakviesta Užemeckienė. Šb.

BAYONNE, N. J.

Parapijos sukaktuvės

Lapkričio 1 d., šeštadienį, per Visų šventųjų šventę šv. Mykolo lietuvių parapija švęs savo 45 metų gyvavimo sukaktuvę. Nors sukaktuvių proga iškilminga parapijos vakarienė yra nukeliama į lapkričio 16 d., tačiau lapkr. 1 d. 10:30 val. rytu bus iškilmingos pamaldos sukaktuvėms paminėti, dėkojant Dievui už visas malones, kurių si parapija susilaukė per 45 savo gyvavimo metus. Iškilmingas šv. mišias laikys parapijos klebonas kun. Mykolas Kemėžis, asistuojan' abiem parapijos vikarams. Kun. M. Kemėžis jau 11 metų šiai parapijai vadovauja. Šių sukaktuvių proga sveikinam šv. Mykolo parapijos tikinčiuosius ir linkime dabartiniam klebonui šiai parapijai sėkmingai ir toliau vadovauti.

Sodaliečių suvažiavimas

Mūsų parapijos moterys ir mergaitės sodaliatės ruošiasi vykti į New Jersey ir New Yorko sąjungos suvažiavimą, kuris įvyks Kearny, N. J., 7:30 val. vakare.

Kortų vakaras

Spalio 25 d., šeštadienį, mū-

sų parapijos šv. Rožančiaus draugijos narės ruošia kortų vakarą (card party) parapijos salėje. Laukiama svečių ir iš kaimyninių parapijų.

Vitražo šventinimas

Spalio 26 d., sekmadienį, prieš sumą, 10:30 val. rytu, bus pašventintas Lietuvos Vyčių 67 kuopos paauglų mūsų bažnyčiai spalvotų stiklų langas su šv. Kazimiero ir Lietuvos Vyties paveikslais šios kuopos 25 metų Sidabrinio jubilėjos proga. Per šv. mišias vyresni ir jaunesni vyčiai ruošiasi priimti bendrai šv. Komuniją. Vlk.

PHILADELPHIA, PA.

Tremtiniai į Bendruomenę

Philadelphijos Tremtinių Draugija jau seniai svarsto reikalą persitvarkyti ir kartu veikti su Liet. Bendruomenė. Tai yra labai sveikintina mintis. Spalio 18 d. valdyba savo posėdyje šį reikalą svarstė ir nuarė įsijungti į Liet. Bendruomenės veiklą.

Lietuviškos šeimos

Paskutiniu laiku labai retai galėjai girdėti, kad lietuviai sudarytų nemišrias šeimas. Paskutiniu metu sudarytos kelios grynai lietuviškos šeimos. Rugšėjo 27 d. Stasys Mažeika su s' tuokė su Joana Šulcaite. St. Mažeika Amerikoje gimęs lietuvis, o Šulcaitė iš Lietuvos a'vykusi. Spalio 19 d. iškilmingai susituokė Pranas Vilkus su Elena Kisielute. Jų sutuoktuvės buvo šv. Alfonso bažnyčioje su šv. mišiomis. Jaunoji yra žinoma lietuvių veikėjų ir prekybinių Kisielių duktė. Spalio 25 d. susituokia Jonas Adomonis su Cese Gulaityte. Jų sutuoktuvės įvyksta irgi šv. Alfonso bažnyčioje su šv. mišiomis. Jaunoji yra viena be tėvų iš Vokietijos atvykusi ir globoja savo jauną broliuką. Sveikiname visus jaunavedžius ir linkime nepaskęsti vien tik siaurame asmeniškame ratelyje, bet nepamiršti ir visuomeninės veiklos.

Paminėjo Vinco Krėvę

Nuotaikingas Vinco Krėvės 70 metų sukakties minėjimas buvo spalio 19 d. Minėjimas susidėjo iš dviejų dalių. Akademine daly įžanginį žodį ta-

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

— Balf'o Sruogos 5 metų nuo jo mirties m'nejimas įvyko spalio 19 d. Lietuvių Auditoriojoj. Susirinko nemažas būrys lietuvių. P. Sruogienė šiuo metu gyvena Chicagoje, ir sunkiai serga, gydomi namuose. Ją sunkiai sužeidė automobilis Californijos gatvėje.

— Nauja Chicago Balf'o apskrities valdyba buvo išrinkta spalio 11 d., kuri jau pasiskirstė pareigomis: pirm. kun. dr. A. Juška, vicepirm. P. Grybienie, sekr. Br. Tubelis, išd. Ig. Daukus, informacijos vadovas J. Brazdžonis ir K. Bružas — valdybos narys. Nutarta spalio ir lapkr. mėn. Chicagoj praveisti pinigų ir rūbų vąj. Susirinkimo metu dalyviai, nusiskundę Chicago liet. spauda, kuri pravedant vąj ir šaukiant apygardos metinį susirinkimą, pasirodė šykštoka. "Darbininkas" pastatytas kaip pavyzdys chichagiečiams.

— Rinkiminė kampanijon lietuviai chichagiečiai irgi įsijungė. Ypač norima balsų surinkti saviesiems: adv. Oliui, adv. Lapinskui ir adv. Wellui. Paskutinis yra demokratų atstovas, lietuviai jį įstatė kandidatų į miesto 'eisejus.

Chicagoje šiemet yra užsiregistravę 2,375,408 balsuotojai.

— Nauja lietuviška maisto parduotuvė įsisteigė Brighton Park lietuvių kolonijoje Fairfield 4600, vardu "Rūta Food Market". Jos savininkai yra lietuviai ir visad maloniai pasirengę padėti visiems.

— "Anna Christie" Lietuvių Teatro vėl bus kartojama Chicagoje spalio 26 Internacional salėje. Šį kartą veikalas bus vaidinamas paskutinį kartą.

— Chicago Lietuvių Moterų Dr-jos Klubas, savo susirinkime nutarė pasiūsti \$100 auką likusiems V. Vokietijoje vaikams. Klubas kurį laiką globojo kelius našlaičius ir kiekvieną kartą remia Balf'o pastangas tač au ypatingą dėmesį kreipia į našlaičius.

— Šv. Kryžiaus parapijos salėje vyks' a kas sekmadienį buhalterijos kursai. Paskutinį sekmadienį buvo įdomi Pakal-

niškio paskaita apie "Žvilgsnį į atomo branduolį".

— šv. Kazimiero vienuolyno salėje, spalio 26 d. 3:30 v. p.p. bus paminėta Kristaus Karaliaus šventė, kurioje J. E. vysk. Brizgys skaitys paskaitą. Dalyvaus šv. P. M. Gimimo parapijos choras, ved. Giedraičio. Katalikiškoji visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

— Mergaitės ir berniukai, kurie norėtumėte dalyvauti Vaikų Theatre ir vaidinti, prašomi registruotis pas A. Valeišai 3130 So. Halsted Str., Chicago 8, Ill.

— šv. Kryžiaus parapijos salėje spalio 19 d. įvyko šv. Monikos Našlių Draugystės narių susirinkimas ir jų parengimas. O parapijos sodaliatės, globojamos Kallick, surengė spalio 22 d. madų parodą.

— Renkamos aukos šv. Kryžiaus bažnyčioje ir iš parapijiečių naujo seserų namo statybai. Pavasarį bus pradėta statyba, dabar atliekami jam paruošiamieji darbai.

— "Dainavos" ansamblis pirmasis pradėjo šelpti 16 Vasario gimnazijos mokinį, o paskutiniu laiku ansamblio nariai suaukojo \$50 prof. M. Biržiškai paremti. Ansamblis ruošiasi lapkričio mėn. religiniam koncertui, kuris įvyks šv. Kryžiaus bažnyčioje. Ansamblio dirigentas yra St. Sodeika. B. B.

Help Wanted

WORK NEAR HOME

CLERK

TYPIST

FOR TRAFFIC WORK

PERMANENT POSITION

Pleasant Working Conditions

40 hour—5 day week

Many Employee Benefits

Paid vacations and holidays

APPLY

DELTA

POWER TOOL

(Div. of Rockwell Mfg. Co.)

3930 S. WINCHESTER AVE.

Lafayette 3-6673

LIETUVOS
ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS
SESTADIENIAIS
4:45
5:30
STOTIS
WEVD
JACK-J-STUKAS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N.J.
TEL. WAWERY
6 3325

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

Šeštadieniais 2 val. popiet.—WWRL 1600 kc—5000 w.

GYVUOJA PER 23 METUS

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai šokiai ir t.t. Vestuvės, puotos, lūdin pranešimai)

495 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. Evergreen 4-9293

J. P. GINKUS

AD. JEZAVITAS

J. VALAKAS

Direktorius

Muzikos Dr.

Prancūzų Dir.

Telephone: DEARBORN 2-0819
TO PLACE HELP WANTED ADS.
Ask For Ad Taker

Help Wanted—Male and Female

NACHMAN CORP.

NEEDS GENERAL FACTORY HELP

Will also train

YOUNG MEN ON SPRING ASSEMBLY

OPERATION

Good piece work rate.

Day or night shift

STEADY WORK

Free insurance for employee and dependents

Low cost cafeteria on premises.

Paid holidays.

APPLY

4560 W. ARMITAGE

WE HAVE OPENINGS FOR

STOCK KEEPER — SHIPPER

We have a fine opportunity for a man between 25-45 to store and pickup small accessories. Good salary, insurance & employee benefits, paid holidays and vacations, good working conditions. This is a permanent position with chance for the right person to advance.

PLEASE CONTACT MR. SCHNEIDER Lafayette 3-6677

DELTA POWER TOOL

Division of Rockwell Mfg. 3930 So. Winchester Ave.

MEN AND WOMEN NEEDED

LIGHT FACTORY WORK

INSPECTORS,

WIRERERS,

ASSEMBLERS,

SOLDERERS

Experience not necessary. Every possible convenience for your comfort and to make for better working conditions in our new modern air-conditioned plant. Music while you work—nights only.

ELECTRO SEAL CORP.

946 NORTH AVE., DES PLAINES, ILL.

Enjoy that Feeling of SECURITY

Money received before the 10th of any month earns interest from the first of that month.

Only with a Savings account will you enjoy that safe secure feeling that you're prepared for any emergency. At CITIZEN'S FEDERAL your savings will earn substantial dividends. In addition we give personal attention to all your financial problems whether large or small. COME IN AND SEE US TODAY.

CITIZEN'S FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1542 HALSTED ST. CHICAGO HEIGHTS, ILL.

EARN AND SAVE

All Accounts Insured Federally up to \$10,000

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA

BRADDOCK, PA.

SPORTAS

SPORTAS PASAULY

Prancūzijos rinktinė, neseniai sekmingai pasirodžiusi prieš Vokietijos futbolo rinktinę, praėjusią savaitę buvo nugalėta Austrijos rinktinės rungtynėse. Ir ši karta prancūzai rungtynės laimėjo. Rezultatas 2-1. Rungtynės stebėjo per 6,500 žiūrovų.

Motija nugalėjo Valijos futbolo rinktinę 2-1. Rungtynės, kurios buvo pravestos Cardiff miesto Ninian stadione, stebėjo 60,000 žiūrovų.

Yomiuri Giants laimėjo Japonijos beisbolo pirmenybės. Finalinėje 7 žaidimų serijoje jie nugalėjo Nankai Hawks laimėdami 4 rungtynes iš 6.

Laurel-Maryland pravestose arklių lenktynėse pirmą vietą laimėjo anglų arklys Wilwyn, jojamas E. Mercer. Arklio savininkas laimėjo \$50,000. Lenktynės įdomios tuo, kad pirmą kartą po ilgos pertraukos šiose lenktynėse dalyvavo arkliai iš įvairių pasaulio kraštų, kaip pav.: Vokietijos Niederlander, anglų Zuchero ir kiti.

Kiekvienas New York Yankee komandos žaidėjas gavo po \$600.32 kaip premiją už pirmos vietos laimėjimą beisbolo pirmenybėse. Brooklyn Dodgers, kurie finale turėjo pasiduoti New Yorko komandai, savo žaidėjams įteikė \$4,200.64 premijas.

Neseniai pravestas lengvosios atletikos varžybas tarp švedijos ir Vokietijos laimėjo švedai rezultatu 119-93.

Tradicinės ledo rutulio rungtynės tarp I ir II National Hockey lygos rinkinių baigėsi lygiomis 1:1.

Tradicinės ledo rutulio rungtynės tarp pirmos ir antros National Hockey League rinkinių pasibaigė lygiomis 1:1.

P. V.

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Vaitonis lygiu su N. Zelandijos meistriu. Tarpzoninėse pirmenybėse, Švedijoje, Povilas Vaitonis (Kanaada) užbaigė lygiomis aštuntą partiją su Robert Wade (N. Zelandija). Tačiau, Vaitonis, dabar turi vieną laimėjimą (prieš Barza, Vengriją) ir 6 lygias su Taimanovu (Sov. S-ga), Steineriu (JAV), Golombek (Angl), Unzicker (Vok), Pilnik (Argentina) ir Wade (N. Zelandija).

REIKALINGA SENA MOTERIS

Lietuvių šeimai prie naujagimio reikalinga sena moteriškė. Kreiptis 1738 Greene Ave., Ridgewood, N. Y. Sofia Slizys.

Display

FINE FURNITURE
Living Room—Bedroom
and
Dining Room Furniture
STAN CASSIDY
INC.
659 MAIN STREET
(Opposite PUBLIC LIBRARY)
NEW ROCHELE, N. Y.
Tel. NE 6-6860—6-6861
Contract Furnishings

NIEŽEJIMO ODOS

SAK-SAK OINTMENT
Nauja mosis, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supratimą, stebėtinai greitai gelbsti nuo ODOS ISBĖRIMO, NIEŽEJIMO, DEDERVINIŲ ir PUCKŲ, taip pat labai gelbsti nuo PILES raudonoji gysla (hemoroidai) ir dėl niežėjimo kojų (athlete's foot). Gal bandyti visokius, tai dar išbandyti geriausius. Užtikrinam pasiskmes, ar pinigų grąžinam. Kaina \$3.00.

DECKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666
Newark 1, N. J.

PARDUODAMI NAMAI

RIDGEWOOD — 6 seimos mūrinių namas, 4 kambariai; CYPRESS HILL 3 seimos, tušti kambariai; WOODHAVEN 2 seimos medinis namas, abudu aukštai (floral) tušti pirkėjui; EAST NEW YORK — kampinis namas su salūnu, restoranu ir 2 seimos viršuje tušti kambariai. Gera progą, kas nori įsigyti namą ir žemę, nes pardavimas ir bižia. Vieta gera, šoninių aplinkoje.

J. VASTONAS
REALTY AND INSURANCE
108-07 Liberty Ave.
Richmond Hill 19, L. I., N. Y.
Tel. Virginia 8-2339

1953 metų New Yorko Lietuvos šachmatininkų pirmenybės prasidės š. m. lapkričio mėn. 7 d., 8 val. vak. Lietuvos Atletų Klubo patalpose (168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.).

Visi lietuviai šachma ininkai kviečiami šiose pirmenybėse dalyvauti. Lošama bus penktadieniais. Pirmąsias tris vietas laimėjusiems numatomos dovanos.

Automobilių inspekcija
Massachusetts valstybėje
baigiasi lapkričio 1 d. Pagal veikiančius įstatymus, iki to laiko kiekvienas automobilis turi būti pristatytas pagrindiniam patikrinimui.

Atėitininkų šelpimo Fondo
Rėmėjams

Gerbiamieji Atėitininkų šelpimo Fondo Rėmėjai ir visi, kurie yra gavę Fondo laimėjimų knygutes, labai prašomi galimai greičiau jas išplatinti ir už jas atsiskaityti neveliant kaip iki ateinančio sekmadienio. Laimėjimai bus skirstomi spalio 26 d. Apieškimu paruo. salėje (ne Angely Karalienės, kaip ant bilietų rašoma) tuojau po Kristaus Karaliaus šventės minėjimo. Tad prašome atsilankyti visus į Kristaus Karaliaus šventę, o po to dalyvauti laimėjimuose.

Lietuvių Sporto Klubas
vakaras,

Ivykės spalio 19 d. Apieškimu parapijos salėje sutraukė didelį būrį sporto mėgėjų ir Klubu draugų. Buvo kukli, bet labai kultūringa programa. Po programos buvo pagerbti sportininkai ir jiems įteiktos dovanos—taurės. Sporto Klubu vadovai bei programos vedėjai padėkojo visiems sportininkams bei jų rėmėjams. Prie gražiai paruoštu vaišiu svečiai nuotaikingai šnekučiavo, o jaunimas linksmai šoko. Grojo Jezavito orkestras.

PADEKA
Didžiai gerb. O. ir J. Ginkams, A. Vikrikui, Ka. Strumakiui, stambiomis aukomis parėmusiems mus, be to, Tėvams Pranciškonams, "Darbininko" ir "Vienybės" redakcijoms, Liet. Radio Draugijai, Liet. Radio Atsiminimų valandai, vakaro šeiminkams ir visiems, talkininkavusiems prie baro ir kasos ir padėjusiems sekmingai pravesti sporto vakarą esame labai dėkingi.
Liet. Sporto Klubas

PADEKA
Didžiai Gerb. Apieškimu parapijos klebonui
KUN. NORB. PAKALNIUI
daug meilės ir širdies parodžiusiam mums rengiant sporto vakarą, nuoširdžiai dėkojame
LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS

M and Z AUTO COLLISION WORKS
Lietuvių specialistų collision ir auto taisymo d-ve
Bodies and Fenders straightened Complete auto painting
DU CO Refinishing
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai.
TEPIMAS IR POLIRAVIMAS
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai
J. Maldutis 1506-16 Myrtle Ave. Brooklyn, N. Y.
Z. Zaluskas 3400 Gates Ave. ir Linden St.

SAVE
Latest Interest Rate 2 1/2 %
Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts
Interest starts the first of the month on sums from \$25. to \$10,000.
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Dr. Joseph Zabner
AKIU GYDYTOJAS
35 E. 7th St., N. Y. City
VALANDOS
Trec. ir šetad. 10-12
Pirm, trečiad. ir penkt. 5.30-7.30

INUOMUOJAMI KAMBARIAI
vienam vyrui; apšildomi ir aptarnauti. 72 Ocean Ave., Jersey City, N. J. Kreiptis ten pat pas Mrs. O. Vaitkevičius arba j Brooklyn, N. Y. tel. EV 8-1805.

Christmas Cards

SELL CATHOLIC CHRISTMAS CARD
Make \$50 easy in Spare Time. Show your friends lovely, new, Religious Cards, never before offered. Amazing values. Sell 21 for \$1.00. Up to \$100% profit. Over 57 other assortments on which you can make easy money fast. Start now — write for samples today
EXCELSIOR, 8888 Fieldston Road, New York 71, N. Y.

Real Estate

FLUSHING—2 family. \$21,500 with tenant \$110 per month; 4 1/2 room apt available, many extras, 5 years old, transportation, schools, churches. Excellent G.I. mortgage or conventional available. Another with 2 apts available. IN 3-3507 week-ends: CO 7-0242 Weekdays. Owner.

WONDERFUL OPPORTUNITY:
BKLYN — ASKING \$8,000

HOPKINSON AVE. 141—Corner McDougal St. 2-story house, store and garage; plot 25x100; suitable automobile repair shop, large parking lot; reasonable offer accepted.

P. MASTRIDGE
198-20 Hillside Ave. — Hollis
Hollis 5-2510

Display

20% SALE
ON ALL PURE BRISTLE
USE PAINT BRUSHES
Apply
H. B. SALES
10 E. 128 St. — N. Y. C.
AT 9-8545

Investuokite į **MUTUAL FUNDS**. Informacijai reikalau kreiptis į atstovą: **ALFONSAS MAZEIKA, c/o Ira Haupt & Co. 111 Broadway, room 515, New York 6, N. Y.** Members New York Stock Exchange. Tel. WO 4-600.

Tel. EVERgreen 6-5181

KARL EHMER — PORK STORES

Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai krautuviams

60-38 Myrtle Avenue
Glendale, N. Y.

65-38 Forest Avenue
Ridgewood, N. Y.

134-50 Roosevelt Avenue
Flushing, N. Y.

60-01 Woodside Avenue
Woodside, N. Y.

6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

Telefonas: EVERgreen 4-8834

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISHUNAS IR SONUS EDWARD MISHUNAS
SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėiti.
Pavieniai ir su šeimomis, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti

Importuoti konjakai — Uzmanėdės — Tėlovių — Mėdika — Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Vytautas BELECKAS, savininkas

BARAS, RESTORANAS, DIDELE SALE SUSIRINKIMAMS, VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PUOTOMS

Visi kviečiami atsilankyti
1883 MADISON STREET, BROOKLYN 27, N. Y.
(Prie Forest Ave. stoties) (RIDGEWOOD)
Tel. EV. 2-9586

Help wanted—Male

REKALINGI IRANKIU IR FORMU MECHANIKAI (Tool & Die Makers)
graviravimui ir kalimui (deep drawing and progressive dies). Reikalingas dalinis patyrimas. Geros salygos praktikai. Šiek tiek antvalandžių. Nuolatinis darbas. Puikios salygos progresuojančioji kompanijoj New Rochelle. Apmokamos šventės, atostogos, ligoninė, patogus susisiekimas.
New Rochelle 6-5300

Business opportunities

BAR & RESTAURANT — S. I.
Most beautiful place in section — Newly redecorated and ultra modernized. Everything up to the last minute. Est. 16 yrs—better than average living. Owner selling only because of ailing feet. Will consider partner.

ASKING \$20,000
Let your eyes convince you—
EMPIRE RESTAURANT, 2072 Richmond Terrace, Port Richmond, S. I.

CHINCHILLA RAISING

"Make Extra Money as a Hobby"
Can be raised in any spare room. Only require small pen. Eat hay and grain diet. Clean, odorless and gentle. Let us furnish you with choice breeding stock at lowest prices. Gedney 5-0265

Real Estate

CAMBRIA HEIGHTS — \$16,000
Detached brick house on 40x100 plot, 6 rooms, all newly decorated. Basement in Kontly pine, all heat, garage, storm windows, screens, venetian blinds. Wall to wall carpeting. Large mirror in one room. Near everything. For finer listings—See Us First
FRANK J. SMITH
224-08 Linden Blvd. LA 5-1100
Abds.: LA 7-1842 u. LA 5-2692 13'

MERRICK
4 bedrooms, 2 colored tile baths, brick & cedar shingles. 75x100 corner, att garage, oil h. w. Fine residential section. Trees on property. All facilities. Not a development.

MODEL HOME AT
Babylon Turnpike & Carlyle Pl.
Merrick
Tide Homes — WA 2-7510

Display

PARDUODAMI vyriški, moteriški ir vaikų batai labai nupigintomis kainomis. Pardavimų atidara penktadienio vakare nuo 5.30 iki 9 val. ir šestadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 9 val. vak. **P. Urbanaviciene, 547 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.**

INUOMUOJAMAS penkių kambarių butas su visais patogumais ir prieinama kaina. Inuomuojamai taip pat trys kambariai porai arba pavieniams asmenims. Kreiptis telefonu: AL 4-0767 arba AP 71066.

P. J. BAGDANAVICIUS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-3229

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.
Šeštadieniais 10-12 ryto ir susitarus

Ofiso tel. GLENmore 5-3094
Namų tel. GLENmore 3-4448

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., šeštad. 10 iki 3 p.p.
Išskyrus ketvirtadienius ir šventadienius

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-6
Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST., NEW YORK CITY

Virs Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privačiuoti iš visur. Atakuri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

DR. VYTAUTAS AVIZONIS, M. D.

AKIU, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS

30. E. 60th St. New York City
Telef. Murray Hill 8-3677

12 Shore Lane, Bay Shore, L. I.
Telef. Bay Shore 3710

ALOIS B. SCHWARTZ, M. D.

(Buves Fuentkirchen Gindymo Pagalbos Poliklinikos vedėjas)

Gindymo pagalba ir moterų ligos, gydymas hormonų liaukų išilicijimų atveju.

Prima: 12-3 val. pp.
7-9 val. pp. ir susitarus

907 SENECA AVE., kampas Myrtle Ave., Ridgewood,
Tel. HE 3-9091 BROOKLYN 27, N. Y.

Dr. S. Chernoff

223 — 2nd Ave., N. Y. C.
(Cor. 14th St.)

Telef. GEMercy 7-7697

Astrūs ir choniški susirgimai gydomi penicilinu, oda, hormonai. Kraujo ir slėpimo tyrimai.

Ofiso valandos: kasdien 10-6-45

Sekmadieniais—nuo 11 val. iki 1 val. p.p.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius - balsamuotojas

231 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

660 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

SHALINS
(Shalinskis)

FUNERAL HOME
AIR CONDITIONED

84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

Koplyčias suteikiam nemokamai

visose miesto dalyse.

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI:
F. W. Shalins ir J. B. Shalins
Tel. Virginia 7-4499

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Virginia 7-1896

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIDAVIŠTIS
AMERICA'S LITHUANIAN ADVOCATE
400 BROADWAY AVENUE, BROOKLYN 11, N.Y.

BOSTONO
ŽINIOS

NEW YORKO NAUJIENOS

DIDŽIOJO NEW YORKO BALFO VAJUS PRASIDEDA

Kan. dr. J. B. Končius.
Balso pirmininkas, išbuvo 7 mėn. Europoje, čia besirūpinamas tremtinių reikalais, spalio 21 d. "Queen Mary" laivą sugrįžo į New Yorką. Čiustė jį pasitiko Balso, NCWC ir lietuvių visuomenės atstovai. Vėliau jis su jais buvo bendrų pusryčių, jų metu papasakodamas savo įspūdžių iš kelionės.

Didžioji New Yorko spauda pranešė apie Balso pirmininko sugrįžimą, pažymėdama, jog jis Europoje buvo tremtinių reikalais. Taipgi pabrėžė, jog jis turėjo progos aplankyti Jugoslaviją ir tenai matytis su arkivyskupu Stepinac. Ki i laikraščiai rašė, jog 1867 keleivių tarpe atplaukė Henry Ford, o antrą paminėjo kan. dr. J. B. Končius.

N. Y. Stud. ateitininkai
savo susirinkime spalio 21 d. nutarė pareikšti viešai savo pasipiktinimą Brooklynne išnaujinamajam "Vienybė", kuri spalio 3 d. numeryje didžiausiu pasigardžiumu ir plačiomis išvadomis apsmelė lietuviškai ir krikščioniškai kultūrai daug nusipelnusį prof. dr. A. Maceiną.

Kristaus Karaliaus
šventės metu Maspetho bažnyčioje visą dieną bus įstatytas švč. Sakramentas. Draugijoms bus paskirtos budėjimo valandos. 7.30 val. vakare bus šv. valanda su kun. A. Vilkačio pamokslu.

Maspetho skautai
spalio 28 d. 8 val. vak. ruošia draugišką pobūvį savo šventės proga.

Ateitininkams ir skautams
Visi ateitininkai-moksleiviai, studentai ir sendraugai, o taip pat skautai ir skautai vyčiai prašomi ateinantį šeštadienį atlikti išpažintį ir sekmadienį, Kristaus Karaliaus šventėje, dalyvauti bendrose pamaldose. Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. ir eiti bendrai prie šv. Komunijos. Taip pat visi kviečiami atsilankyti į Kristaus Karaliaus šventės minėjimą. Apreiškimo par. salėje tuoj po misparų, 3.30 val. p.p.

Kun. R. Gakius, CM,
dirbęs Panamoje misijų darbą, parvyko 3 mėn. atostogų pas savo tėvus į Maspethą. Lapkričio 9 d. jo tėvai minės 50 metų vedybų sukaktį.

Du senosios kartos
lietuviai buvo pirmieji Liet. Enciklopedijos prenumeratorių Paterone, N. J., kaip praneša Enciklopedijos gen. atstovas J. Kubiliūnas. Tai Fabijonas Zranka ir Jonas Sprainaitis, abu vietos lietuvių veikėjai. Bendrai Paterone Enciklopedija gyvai domimasi.

Vytauto Mazelio
nuotraukų paroda įvyks nuo spalio 28 d. iki lapkričio 4 d. didžiausioje pasaulyje foto reikmenų Willoughby parduotuvėje, 110 W. 32 St. (netoli Pennsylvania stoties). Nuotraukos iškabinamos 28 d. 2 val. p.p. Parodos lankymo valandos kasdien nuo 8.30 iki 6 val. vak., o ketvirtadieniais iki 8 val. vak. Sekmadieniais uždaryta.

Nuo spalio 26 d. iki lapkričio 16 d. visame Didžiajame New Yorke renkamos aukos lietuviams vargšams tremtyje šelpiti.

Tremtinių atvykimas į Ameriką pasibaigė. Europoje liko keletas tūkstančiai pačių nelaimingiausių lietuvių: ligonių, senelių, invalidų, našlių su vaikais, kuriems mūsų pagalba labai reikalinga. Jiem galėsime padėti tiek, kiek šio vajuas metu surinksime aukų.

New Yorke ir apylinkėse veikia 11 rinkliavos postų. Gerasidžia lietuviai-š kviečiami pasiimti poste aukų dėžutę ar aukų lapą ir parinkti aukų savo darbovietėse, krautuvėse, pramogose, pas kaimynus, pažįstamus ir kt., o taip pat prisidėti savo auka. Rinkliava tęsis 3 savaites ir baigsis lapkričio 16 d. Postuose galima gauti taip pat koncertui bilietų ir laimėjimų knygučių.

Rinkliavos postai yra šie:

Williamsburge, Brooklyn. Apreiškimo parapija, 259 N. 5th St. Tel. EV. 7-2111. Posto vedėjas kun. Antanas Rackauskas.

Angelių Karalienės Parapija, 213 So. 4th St. Tel. ST. 2-2085. — kun. Vytautas Pikturka.

Juozo Ginkaus Saldainių krautuvėje, 495 Grand St. Tel. EV. 4-9293 — Juozas Ginkus.

"Ramovės" postas, 2061 Gates Ave. — Z. Raulinaitis.

Tautininkų Klubas, 337 Union Ave., — Domas Klinga.

Nelė Mazalaitė
už savo novelę "Paskutinis kalvis" laimėjo Čikagos Lietuvių Literatūros Draugijos premiją.

Danutė ir Ald. Nušautaitės
ir Ald. Dubauskaitė, vėdavosarį nukentėjusios automobilio katastrofoje Stony Brooke, jau baigia sveikėti. Būnant ligoninėje ir vėliau sveikstint, daug kas joms aplankė ir joms rūpinosi. Ypatingai dėkingos savo tėveliams, vyr. skautėms, skautams vyčiams. "Operetės" chorui, kun. J. Pakalniškiui, Pr. Lapiečiai ir k'.

Visų Didž. New Yorko lietuvių žiniai

Jau buvo minėta spaudoje, kad Balso rudens vajuas užbaigimo koncertui, kuris įvyks lapkričio 16 d. Los Battalion salėje, bus išleistas programos leidinys, kuriame su savo sveikinimais kviečiami dalyvauti vietos liet. organizacijos, prekybininkai ir visi kiti, kurie norėtų būti to koncerto rėmėjai.

Vieno puslapio ka na tame leidinyje bus 20 dol., be taip pat galima pasirinkti pusę puslapio už 10 dol., ir ketvirtadalį už 5 dol. Koncerto rėmėjai moka po 1 dol.

Kadangi leidinio medžiaga turi būti patiekta spaudai taip, kad galima būtų suspėti jį atspausdinti koncerto dienai, tai Leidinio Komisija nu arė visus sveikinimus priimti tik iki lapkričio mėn. 1 d.

Todėl Leidinio Komisija kreipiasi į visus Didž. New Yorko lietuvius, kurie ir anksčiau Balso darbą šitokiu būdu paremdavo, prašydama pasistengti

BALF Centro postas, 105 Grand St., EV. 7-1422.

Maspeth, L. L. N. Y. — Viešpaties Atsimainymo parapija, 64-14 56 Rd., DA 6-2236. — varg. A. Visminas.

Richmond Hill, N. Y. Skautų postas, 107-39 115 st., Tel. VI 3-9166 — Alfonsas Samušis.

Manhattan, N. Y. — Aušros Vartų parapija, 32-Dominick st. AL 5-2648. — kun. dr. M. Razaitis.

Great Neck, L. L. N. Y. — William Wilkas, 34 Ellard Ave., Great Neck, L. L. N. Y. — William Wilkas.

Yonkers, N. Y. 131 Hawthorne Ave., Yonker 2, N. Y. — Leopoldas Dymša.

Nuosirdžiai kviečiu visus lietuvius ir lietuves bendron tal-kon.

Algirdas Brazis,
Didž. New Yorko 1952 m. Balso Vajaus Pirmininkas

Draugijų valdybų
pasitarimas, šaukiamas lapkričio 1 d., 7 val. vak., Maspetho svarstys Amerikos Lietuvių Bendruomenės apylinkės steigimą.

S. K. Lukas,
Liet. Kat. Federacijos New Yorko apskr. pirmininkas, praneša, jog spalio 31 d., penktadienį, 8 val. vakare Apreiškimo par. salėje šaukiamas draugijų atstovų susirinkimas. Programoje bus pranešimas iš Kat. Federacijos 32 kongreso ir pasitarimas. būsimojai ka alikų seimelio reikalu.

Metinė vakarienė
Vilniaus Aušros Vartų parapijoje įvyks spalio 26 d. parapijos salėje, 570 Broome St., New Yorke. Pradžiai 1 val. piet. Po vakarienės bus šokiai. Vakarienių bilietas 3.50 dol. Visi parapijiečiai ir kaimynai kviečiami atsilankyti.

Angelių Kar. parapijos
Amžinojo Rožančiaus Draugijoje spalio 26 d. per 8 val. misšas eis bendros komunijos, o savo metinį susirinkimą šaukia po vakarinį pamaldų. Kviečiamos dalyvauti narės ir norinčios naujai įsirašyti.

savo medžiagą prisijusi iki minėtos dienos. Taipgi, kviečiami ir tie, kurie prieš tai dar niekad nebuvo tokiam leidinyje dalyvavę. Balso koncerto programos pasiklausyti susirinkti tūkstančiai lietuvių, todėl tūkstančiai jų vartys to leidinio puslapius ir turės progos pasiklausti tuos pranešimus. Matydami savų prekybininkų ir profesionalų skelbimus ar sveikinimus leidinyje, jie, reikalui esant, j juos daug meiliau kreipsis, nes žinos, kad jie remia Balso darbą, kuris yra bendras visų lietuvių reikalas.

Visą medžiagą siųsti Leidinio Komisijai adresuojant Balso, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y., iki lapkričio 1 d.

Brooklyno Vaidintojų Trupė
— RENGIA —
1952 M. SPALIO 26 D. 7 val. v.
Apreiškimo parapijos salėje
T. GUTHKE'S

"MELAGĖLIS"
3 veiksmų vadinamą mažiems ir dideliems
Po vaidinimo šOKIAI, GROJANT GERAM ORKESTRUI.
Veiks turtingas Bufetas
Savo atsilankymu paremsite tolimą trupės darbą.
Įėjimas: vaikams 50 c. suaugusiems \$1.00. Pradžia punktualiai

Kristaus Karaliaus šventės minėjimas

įvyks ateinantį sekmadienį, spalio 26 d.

10 val. parapijos bažnyčioje iškilmingos šv. mišios, ir kun. J. Švagzdžio pamokslas. Pamaldose kviečiamos dalyvauti organizacijos su savo vėliavomis ir visais nariais arba bent atstovais.

Pamaldų metu Liet. Vyčiai priims šv. komuniją, o po to aturs savo pusryčius salėje po bažnyčia.

2 val. 30 min. parapijos bažnyčioje įvyks Kristui Karaliaui pasiaukojimo aktas, rožančius ir litanią.

3 val. p.p., salėje po bažnyčia įvyks šikilingas susirinkimas - akademija Kristaus Karaliaus garbei.

Akademijos programoje: K. Mockaus paskaita: "Kristaus Karaliaus šventės prasmė".

Poetas B. Brazdžionis, Kristaus Karaliaus Himno autorius, skaitys savo kūrybą.

Mokyklinis jaunimas atliks meninę dalį.

I šį labai rimtai rengiamą minėjimą kviečiami atvykti visi lietuviai.

Šv. Vardo Draugija
salėje po bažnyčia šeštadienį, spalio 25 d., 7 val. 30 min. rengia Whist party. Bus taip pat žaidimų ir kitokių dovanų. Visi kviečiami.

Rožančiaus pamaldos
bažnyčioje būna vakarais 7 val. 30 min.

Lietuvos buv. karininkų susirinkimas
įvyks spalio 25 d. 7.30 tautininkų namuose.

Nauj. Anglijos lietuvių mokytojų susirinkimas

įvyks spalio 19 d., buvo gautas, gyvas ir kūrybingas. Jame dalyvavo per 40 lietuvių mokytojų iš Boston, Brockton, Norwood, Worcester. Dalyvių tarpe buvo visos Jėzaus Nukryžiuotojo seselės, dirbančios So. Bostono liet. parapijos mokykloje ir seselė kazimierietė Perpetua iš Worcester, Mass.

Šil us ir reikšmingus sveikinimo žodžius pasakė Balso atstovas J. Valaitis, kleb. koun. Pr. Virmauskis dr. P. Galinis, parap. mok. vyr. mot. Cecilija ir seselė Perpetua iš Worcester, Mass.

Labai aktualiais lietuviškojo švietimo ir auklėjimo klausimais kalbėjo Pr. Pauliukonis. Ryt. JAV mokytojų v-bos pirm. Br. Kulys, atvykęs specialiai į susirinkimą iš Brooklyn, N. Y., pranešė apie tos valdybos darbus ir bendrą liet. švietimo padėtį šiam krašte. Lauksime, kad pa's pranešimų autoriai paskelbtų savo pranešimus spaudoje.

Iš atskirų vietų pranešimus darė: Mot. Cecilija ir K. Mockus iš Bostono, Seselė Perpetua ir Pr. Pauliukonis iš Worcesterio, A. Suziedienė iš Brockton, P. Tumienė iš Worcester, Mass. Iš pranešimų paaiškėjo, kad

Bostono parapijos mokykloje seselės dėsto lietuviškus dalykus visose klasėse visiems

mokinams. Atskrai lietuvių kalba tikyba dėstoma visų naujų ateivių vaikams. Paskui inų trijų skyrių naujų ateivių vaikams būna atskiros lietuviškų dalykų pamokos. Mokykla didelė — per 500 mokinių, jų tarpe apie 120 naujų ateivių vaikų.

Šeštadieninėje mokykloje, kuri naudojasi parapijos mokyklos patalpomis, mokosi apie 160 mokinių. Veikia visos klasės nuo pirmo skyriaus Igi gimnazijos kurso baigimo. Dirba 10 mokytojų. Vietos mokytojų organizacija daro susirinkimus ir svarsto aktualius klausimus kas 3 mėnesiai.

Brocktone šeštadieninė mokykla veikia trimis grupėmis, dirba trys mokytojos. Mokinių apie 60.

Norwoode parapijos mokyklos nėra. Nuosirdžiai parapijos klebono kun. F. Norbuto ir tėvų rūpesčių sukurta lietuviška mokykla šeštadieniais ir turi apie 20 mokinių. Dirba 2 mokytojos.

Worcester, Mass. praeitus dvejus metus veikė šeštadieninė mokykla, bet turėjo sunkumų su patalpomis ir su mokytojais. Šiais mokslo metais patalpos gaunamos, be trūksta mokytojų. Naujas džiugus įvykis — į Worcester vienos liet. parapijos mokyklos vedėjas paskirta seselė kazimierietė Perpetua, studijavusi keleris metus lituanistiką Kaune. Tikimasi, kad reikalai žymiai gerės.

Apie Stoughton liet. naujai sukurta mokyklą pranešė kun. E. Petrelevičius. Ta mokykla labai rūpinasi kun. M. Vembrė. Jai daug nuosirdumo rodo airių tautybės vietos klebonas.

Po pranešimų buvo gyvos ir

Lietuvių visuomenei

Lietuviai visuomet stengėsi valdžioje turėti teisingus ir rūpestingus valdininkus, kurie rūpintųsi žmonių reikalais. Iki šiol, mes Mass. vals ybėje turime gerą vyriausybę, vadovaujant gub. Paul A. Dever. Mes norime ir toliau, kad ši vyriausybė pasiliktų.

Gub. Paul A. DEVER pagerino žmonių būvį įvairiose srityse, pravedė namų statybą, sveikatos departamentus, ligonines, kelius ir daugelį kitų dalykų.

Gub. PAUL A. DEVER ne tik pasižymėjo kaip gabus gubernatorius, bet ir kaip lietuvių nuosirdus draugas ir prietelius. Jis ne sykį tam tikromis progoms yra pasisakęs už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Jis kiekvienais metais yra paskelbęs Vasario 16 d. kaip LIETUVIŲ DIENĄ. Jis yra davęs lietuviams pripažinimą, paskirdamas keletą lietuvių į aukštas valdininkų vietas savo administracijoje. Už tai mes, Mass. gyvenantieji lietuviai, visi kaip vienas, lapkričio 4 d. atdukiame savo balsus už Demokratų kandidatą perrinkdami PAUL A. DEVER gubernatorium.

John J. Grigalas, Esq.
52 G St., So. Boston, Mass.

širdingos diskusijos ir sudaryta mokytojų Bostono apygardos vadovybė, į kurią įėjo visų vietovių pranešėjai. Kitas Nauj. Anglijos liet. mokytojų susirinkimas nutarta kviešti Brocktone.

Mirė
Vladas Čebatorius, 40 m., mirė spalio 12 d. Gyv. 4 Lincoln Park.

Motiejus Bakšys, 90 m., gyv. G St. Mirė spalio 14 d.

Prisiūnčiam į namus.
ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway,
South Boston 27, Mass.

PAUL A. DEVER,
Massachusetts valstybės gubernatorius

NAUJA GYDUOLE

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, šaknų, ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nerviškių ligų ir nerviškių galvos skaudėjimų, nuo šaltų ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikimų — išvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia ligą sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama ar batos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.

Prisiūnčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway,
South Boston 27, Mass.

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglus ir aliejus.

Parduodame

Ledų-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St., Brockton, Mass.
Tel. 189

LIETUVIŲ RADIO KORPORACIJA

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. So. 8-0489

Lietuvių Radio Korp. programa per stotį WBMS. 1090 kilocycles, 9.30 iki 10.30 val. ryte sekmadienį bus sekanti:

- 1—Falcons radio orkestras
- 2—Vyresnės skautės vad. V. Barmienės
- 3—Kalbos
- 4—Magdūtės pasaka

Biznio reikalais rašykite radio ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiū. STEPONAS MINKUS

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA

WESX-1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.

Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio įvyks Lietuvių Radio Valandos programa. Lietuviškos liaudies dainos, muzikos, dalykėliai, kalbos, sveikinimai, pranešimai plaukia oro bangomis į visų klausytojų namus.

Jeigu norite ką nors pasveikinti ar paskelbti, tai siųskite savo pranešimus paštu arba asmeniškai priduokite programos vedėjui ANTONI F. KNEIZIUI, arba skyrusiose šiais adresais:

LITHUANIAN RADIO HOUR

50 Cottage Street, Norwood, Mass.
Skirius: LITHUANIAN FURNITURE CO.

326 W. Broadway, A. ir O. IVASKAI, So. Boston 27, Mass.

Telefonai: NORWOOD 7-1449 ar SOUTH BOSTON 8-4618

SAVE MONEY WORK with **York Heat**

Mes instaliuojame visokios rūšies šiluminę (aliejumi) šildymą. Nereikia uždėti pelenų semtuvu. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE
520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.
Tel. 2006

Publikuojamas ilgam
tradicinai priimtas
MENISKA
FOTOGRAFIJA
PORTRAITAI,
SEIMOS,
IVAIKŲ, PROCU NUOTR.
Jūs gausite salyginis padarys
Vyt. Mazelis
baltas N.Y. Institute of Photography
GYV. 422 MENAHAN ST.
BROOKLYN, N. Y.
Skambinti tel.
HY 7-6171